neprikl ausoma lietuva

Montrealis • 1971.V.26 • Nr. 1249

LITUANIE INDEPENDANT • INDEPENDENT LITHUANIA • EST. 1941

Mr. J. Ruclenius
19235 Beaverland Ave.
Detroit, Mich. 48219
USA

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

LIETUVOS GYVENTOJAI: KAS, KIEK, KOKIE?

1970 m. sausio 15 d. Lietuvoje vykusio visuotinio gyventojų surašymo duomenys dabar jau plačiau paskelbti sovietinėje spaudoje.

Surašymo dieną patikslintais duomenimis Lietuvos respublikoje buvo 3.128.236 gyventojai — 1.467.950 vyrų ir 1.660.286 moterys. Palyginimui: 1913 m. Lietuvoje buvo 2.828.000 gyventojų, 1940 m. — 2.925.000.

Surašymo dieną 1.572.000 arba 50,2 nuoš. Lietuvos gyventojų gyveno miestuose ir 1.556.000 arba 49,8 nuoš. kaimuose. 1913 m. tik 13 nuoš. Lietuvos gyventojų gyveno miestuose, 1940 m. — 23 nuoš.

Tarp 1959 ir 1970 metų, vadinas, 11 metų laikotarpyje, miestiečių skaičius Lietuvoje padidėjo 525.800 gyventojais. Mechaninis miesto gyventojų prieauglis (kaimiečiams persikeliant gyventi į miestus) siekė 313.100 gyventojų.

Kaimiečių skaičius Lietuvoje per tą 11 metų sumažėjo 109.000 gyventojų. Sovietinės statistikos duomenimis, 46 nuoš. kaimo gyventojų gyvena "naujo tipo perspektyvinėse" gyvenvietėse.

1970 m. Lietuvos gyventojai pagal amžių skirstėsi taip: vaikai iki 15 metų amžiaus sudarė 28,7 nuoš., jaunuoliai tarp 16 ir 19 m. amžiaus — 5,9 nuoš., 20 iki 39 m. amžiaus — 29,6 nuoš., 40 iki 54 m. amžiaus — 16,5 nuoš., 55 iki 69 m. amžiaus — 13,3 nuoš., 70 m. amžiaus ir vyresni — 6 nuoš. Iš bendro gyventojų skaičiaus darbingo amžiaus (vyrų 16-59, moterų 16-54 m. amž.) buvo 1.677.900 gyventojų arba 53,6 nuoš.

Surašymo dieną Lietuvoje buvo 5.100 neraštingų gyventojų. 89.700 gyventojų buvo su aukštuoju (universitetiniu) išsilavinimu, 34,900 gyv. su nebaigtu aukštuoju, 149.000 su specialiuoju viduriniuoju, 199.200 su bendruoju viduriniuoju. Skaičius moterų, turinčių aukštąjį ir vidurinįjį išsilavinimą, yra didesnis kaip vyrų.

Gyventojų surašymo metu lietuviais užsirašė

(keliama į 2 psl.)

BIRŽELINIŲ DEMONSTRACIJA

Kanados Baltų federacija birželio 14 d. Montrealyje ruošia viešą demonstraciją.

Policijos departamentas davė leidimą demonstracijos eitynėms su plakatais ir teise dalinti atsišaukimus–skrajukes. Demonstrantai renkasi birželio 14 d., 6 val. vak., Dominion aikštėje. Peel gatve bus žygiuojama sovietų ambasados kryptimi. Demonstraciją numatoma baigti apie 8 val. vak.

Baltų federacijos valdyba ir KLB Montrealio Selmelio prezidiumas visus lietuvius prašo ir ragina demonstracijoj dalyvauti.

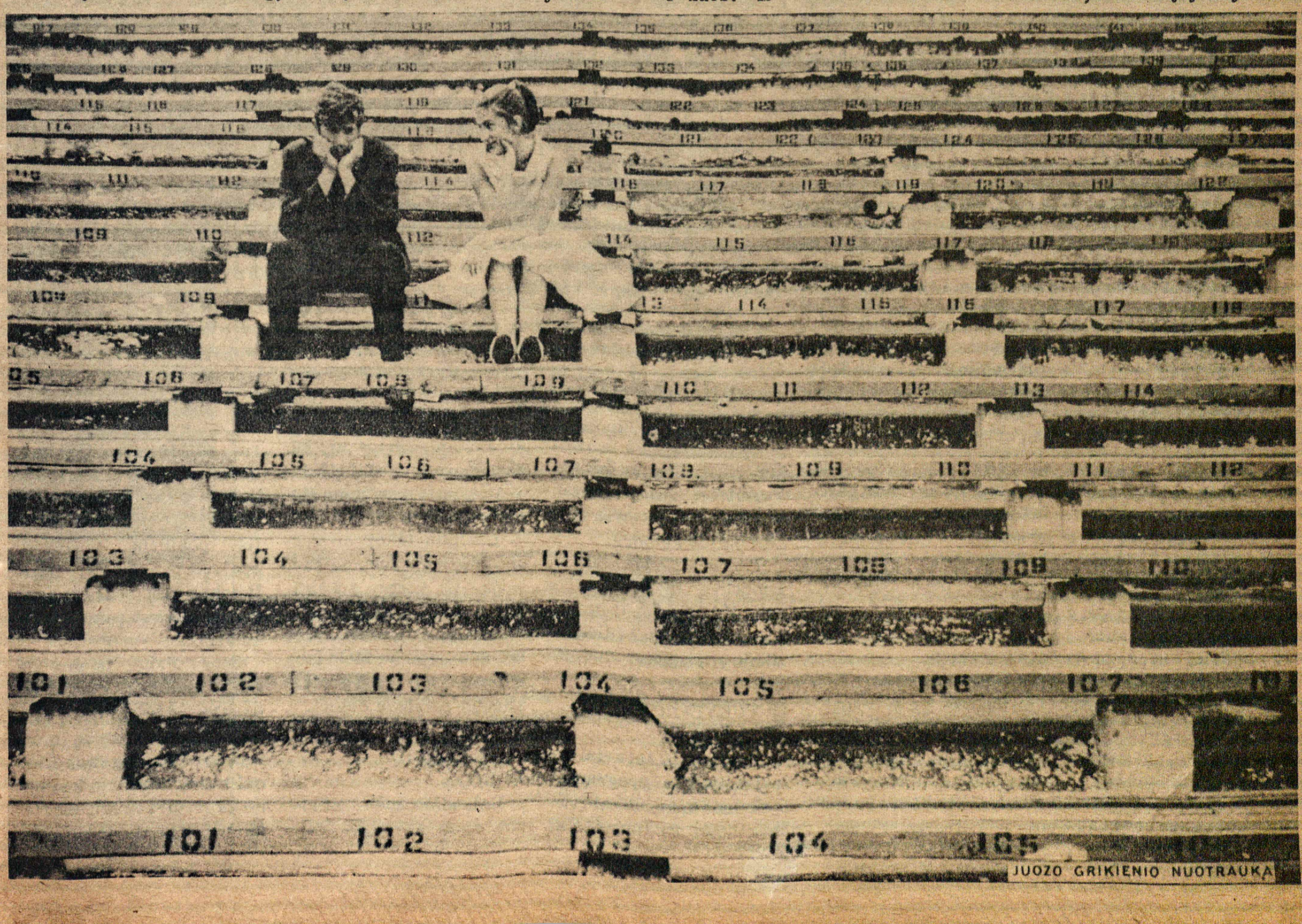

JUOZO GRIKIENIO NUOTRAUKA

DIENOS TEMOMIS

•

Kai prieš kelerias savaites NL buvo paskelbtas Al. Gimanto straipsnis apie artėjančius finansinius rūpesčius dėl Lietuvos diplomatinių misijų išlaikymo, užsienio lietuvių spauda, aplamai kalbant, klausimu susidomėjimo neparodė, nors – tenka priminti – paprastai gerai informuoto Al. Gimanto teiginių niekas nė nebandė paneigti. Tas abejingumas, santūrumas arba ir atsargumas vis dėlto truputį nuostabus, ypač prisiminus, kad reikalas nėra ir negali būti nesvarbus tiems, kuriems lietuviškieji reikalai neapsimestinai rūpi.

Antrosios Lietuvos valstybės Vakaruose dar pripažįstamų diplomatų veikla, be abejo, iššaukia visokių rūpesčių. Iš tikrųjų nepaskutinėje vietoje susirūpinimą kelia faktas, kad pripažintieji Lietuvos diplomatai sensta, daugumas jų jau senokai peržengė tą amžiaus ribą, kada paprastai tampama pensininkais. O juos pakeisti jaunesniais, galima sakyti, neįmanoma. Neįmanoma dėl to, kad JAV, Didž. Britanija ir kitos valstybės, kurios Lietuvos diplomatus pripažįsta, nesutinka diplomatinį statusą suteikti asmenims, kurie nebuvo paskirti dar nepriklausomos Lietuvos užsienių reikalų ministro. Tokia yra faktiškoji JAV valstybės departamento laikysena. O Didž. Britanijos užs. reikalų ministerija tam tikras diplomatines privilegijas teikia tik tiems Baltijos respublikų diplomatams, kurie Lietuvos buvo akredituoti prie Jos Didenybės vyriausybės.

•

Vadinasi, laikas, tas negailestingasis laikas kelia rūpesčius ateitimi. Ir jeigu Vašingtono ir Londono laikysena šiuo klausimu nepasikeis, tai iškylantieji finansiniai galvosūkiai gali patys savaime "išsispręsti" su laiko slinktimi – kai piniginiai ištekliai pasibaigs, nebebus galnė Vakarų valstybėms priimtinų kandidatų Lietuvos diplomatiniams postams..

•

Aiškinti, kad Lietuvos diplomatines misijas kuo ilgiau išlaikyti yra reikalinga, svarbu ir prasminga, tur būt, nėra ypatingo reikalo. Ne dėl to, kad tos misijos dabartinėse sąlygose būtų itin paveikios ir operatyvios. Politinės, visuomeninės, kultūrinės išeivijos organizacijos ir net pavieniai sumanūs ir veiklūs lietuviai Vakaruose dažnai daugiau gali pasitarnauti Lietuvai ir lietuviams konkrečiais, gyvenimo iškeltais atvejais.

Tačiau jau pats tas nuogas faktas, kad tokios diplomatinės misijos egzistuoja, yra svarbus ir naudingas. Maskvos politikai Baltijos valstybių diplomatai Vakarų sostinėse yra akivaizdus akibrokštas. Antra vertus, diplomatinės misijos savo buvimu Vakarų viešumai nuolatos primena, kad vis dėlto yra tokia Baltijos valstybių problema. Pagaliau pripažintos diplomatinės misijos ne tik simboliškai, bet ir juridiškai primena, kad eilė Vakarų pasaulio valstybių de jure nepripažįsta Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimo į Tarybų Sąjungą, kad šaukštai, taip sakant, dar ne po pietų ...

•

Tur būt, nėra nei Lietuvoje, nei svetur lietuvio, kuris netikėtų lietuvių tautos ateitimi. Ir daugumas lietuvių, be abejo, tvirtai tiki, kad laisvas lietuvis laisvoje Lietuvoje galėtų savarankiškai kurti asmenišką savo krašto ekonominę gerovę bei puoselėti savo tautinę kultūrą. Neabejojame, kad geriausios ir idealiausios politinės sąlygos to pasiekti yra sava, nepriklausoma, suvereni ir demokratiška valstybė.

To siekiame įvairiais būdais ir priemonėmis, pradedant kultūrine veikla, kūrybiškumu, mokslu, socialiniu gyvenimu ir baigiant politiškais veiksmais. Visos tos priemonės yra reikalingos ir prasmingos, o viena tų priemonių, be abejo, yra ir mūsų pastangos kuo ilgiau išlaikyti Lietuvos valstybės pripažintas diplomatines misijas Vakaruose.

•

Kai Al. Gimanto paskelbti duomenis apie Lietuvos diplomatinės tarnybos besikaupiančius rūpesčius menamai neiššaukė plačiosios lietuviškosios viešumos Vakaruose didesnio susirūpinimo, faktą laikėme truputį nuostabiu. Betgi beveik nenustebome, kai Al. Gimanto rašiniais savotiškai "susidomėjo" toji prosovietinė lietuvių mažuma, kuri Kanadoje, pvz., leidžia ir skaito "Liausies balsą".

Atsiliepdami į aną Al. Gimanto rašinį, prosovietiniai "Liaudies balso" redaktoriai pasirinko tipišką ir, atvirai kalbant, jau seniai visiems nusibodusio pobūdžio antraštę "Vaduotojams dangus griūva". Savo komentaruose paprastai paklusniai sekdami "Tiesos" liniją, LB redaktoriai vis dėlto neįstengia pamėgdžioti kad ir tos pačios "Tiesos" taisyklingos lietuvių kalbos rašybos taisyklių – minėtoje antraštėje buvo įveltos bent dvi rašybos klaidos ...

•

Labiausiai LB "susirūpino" tuo, kad dabar, ko gero, šiaurės Amerikos lietuviai dar rinks lėšas Lietuvos diplomatinei tarnybai išlaikyti. Toks galimu aukų rinkimu susirūpinimas, be abejo, yra nenuoširdus ir truputį dviveidiškas. Juk tas pats "Liaudies balsas" kiekviename numeryje skardena, kad reikia aukoti ir remti "Liaudies balsą", ir jie įstengia savo laikraščiui surinkti tūkstantines sumas. Vis dėlto yra dar nemažas senųjų lietuvių imigrantų būrys, kuris dėl įsitikinimų, įpratimo arba politinio naivumo remia laikraštį, kuris aklai ir paklusniai propaguoja svetimos valstybės, būtent, Tarybų Sąjungos politiką ...

•

Mūsuose kartais iškeliama mintis, kad viešai spaudoje diskutuoti visokias pasitaikančias lietuviškas blogybes nedera, nes tai bematant pasigriebia sovietinė bei prosovietinė spauda ir panaudoja savo naudai. Yra, žinoma, atvejų, kada tokia galvosena teisinga. Tačiau retai, net labai retai. Visokias blogybes išknisti ir jas sovietinėje spaudoje išpūsti visiškai jau nėra taip sunku ir be mūsų spaudos kritiškų rašinių. Pakankamai gabių propagandininkų ir laikraštininkų Vilniuje iš tiesų netrūksta. Pagaliau tokia baime nesergą nė sovietai: jų spaudoje apstu vadinamosios savikritikos, kurią ir mūsų spauda ne visuomet labai objektyviai panaudoja.

Blogybes ir pavojus kelti, juos gvildenti ir išeities ieškoti kaip tik ir yra viena svarbiausiųjų laisvos spaudos užduočių. Ir manome, kad rūpintis ir gvildenti galimybes, kaip išlaikyti Lietuvos diplomatines misijas Vakaruose yra ne tik reikalinga, bet ir būtina.

REM

LIETUVOS GYVENTOJAI

(atkelta iš 1 psl.)

2.151.000 gyventojų, kas sudarė 80,1 nuoš. 34,8 nuoš. Lietuvoje gyvenančių lietuvių laisvai moka rusų kalbą.

Rusais užsirašė 8,6 nuoš. gyventojų, lenkais – 7,7 nuoš., gudais – 1,5, ukrainiečių – 0,8 nuoš., žydų – 0,8 nuoš., kitų mažiau. 32,3 nuoš. Lietuvoje gyvenančių rusų pasisakė, kad "moka vieną kitą tarybinę kalbą". Galima prileisti, kad tai lietuvių kalba.

Dirbančiųjų skaičius surašymo metu Lietuvoje (išskyrus dirbančius tik privačiuose kolchozų sklypeliuose) siekė 1.540.400 gyventojų, kas sudarė 49,2 nuoš. visų gyventojų. Pensininkų iš viso buvo 530.000, bet asmenų, kurių pagrindinis pragyvenimo šaltinis buvo gaunamos pensijos buvo 395.100 gyventojų.

MIRĖ ŽYMUS KALBININKAS

Balandžio 25 d. Lenkijoje mirė žymus lituanistas prof. Jan Otrembski.

1889 m. gimęs velionis kalbotyrą studijavo Varšuvoje ir Leipcige, 1920 m. Krokuvoj gavo daktaratą.

1921-1943 m. profesoriavo Vilniaus universitete ir tyrinėjo lietuvių kalbos tarmes. Nuo 1945 m. profesoriavo Poznanės universitete, kur jo pastangomis buvo įsteigta baltų filologijos katedra.

Prof. J. Otrembskio nuopelnai lietuvių kalbos mokslui yra labai dideli, jo mokslo darbai lituanistikoje yra aukštai vertinami.

29 TŪKSTANČIAI ŽIŪROVŲ

Chicagos "Lietuviai televizijoje" tv programą kiekvieno sekmadienio vakarą stebi 29 tūkstančiai žiūrovų, – pareiškė programos vedėjas T. Šlutas, paaiškindamas, kad tokie duomenys gauti iš specialių įstaigų, kurios turi būdus ir priemones išaiškinti atskirų tv programų žiūrovų skaičių.

LT lietuviškoji programa šiuo metu švenčia savo penkerių metų sukaktį. Programa finansuojama aukomis, renginių pelnu ir kt. 800 asmenų kiekvieną mėnesį LT programai siunčia po vieną dolerį.

J. PABERŽIO PARODA

Balandžio mėn. Zürriche buvo surengta Jono Paberžio paveikslų paroda. Tai buvo antras jauno dailininko pasirodymas tokiame svarbiame centre. Dailininkas išstatė daugiau kaip 20 darbų, kurių tarpe be aliejinių paveikslų vyravo kolažai (iš popierių sulipdyti spalvoti paveikslai). Dailininkas turi ryškų talentą, kuris ypač pasireiškia kolažuose.

Jonas Paberžis yra 23 metų amžiaus, gimęs ir užaugęs Šveicarijoje. Jo tėvai (tėvas lietuvis, motina šveicarė) gyvena Eschlikone, Thurgau kantone, kur turi baldų fabriką. Šiomis dienomis jis

PANORAMA

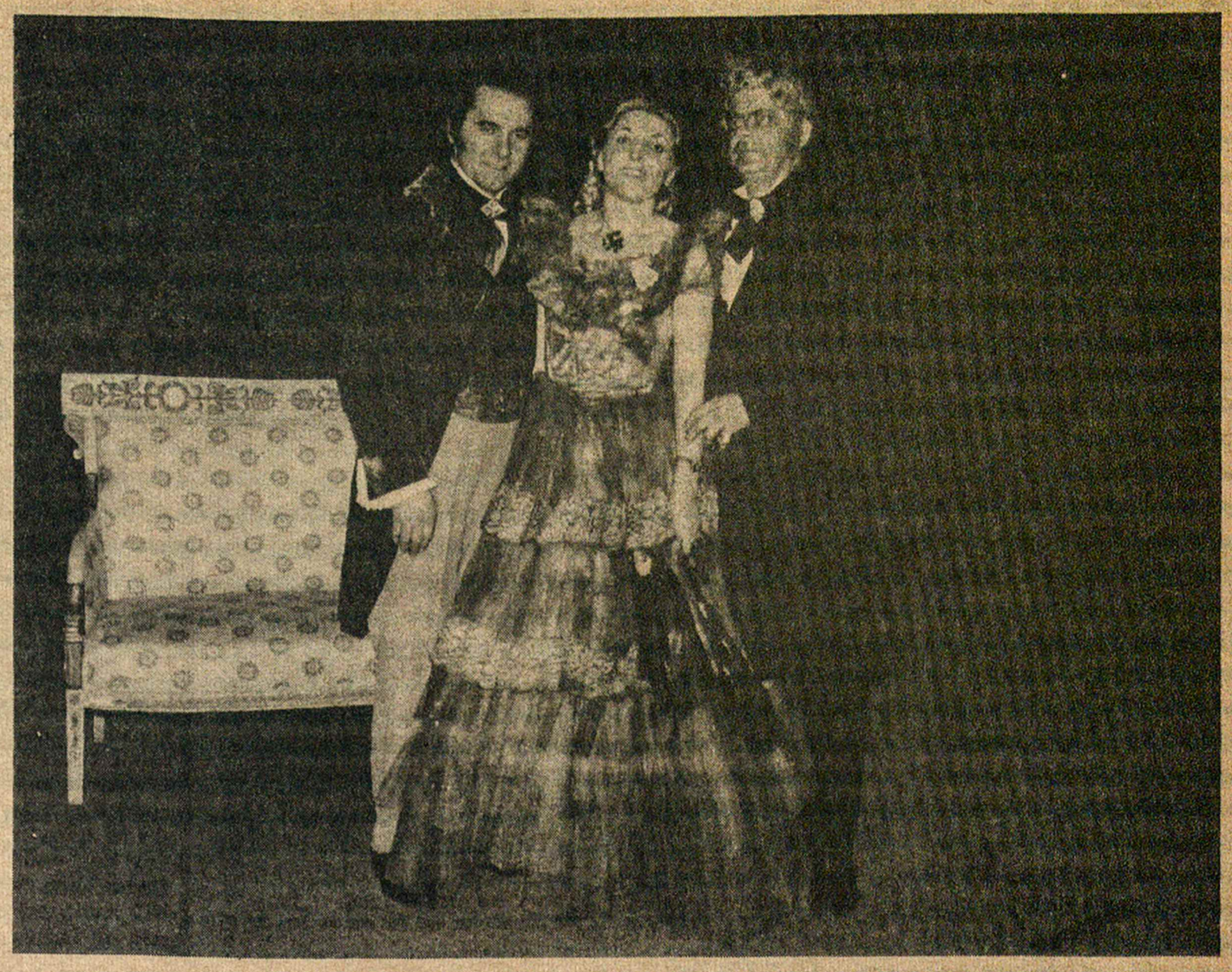

Iš sukaktinės Traviatos pastatymo Chicagos liet. operoje: S. Wicik, Gina Čapkauskienė ir A. Brazys 3-me veiksme. V. Kauliaus nuotrauka.

KONSTITUCIJOS KOMITETE

Kanados parlamentinio komiteto pakeisti konstituciją posėdžiuose Montrealyje Baltų federacijos požiūrį patiekė latvė dr. V. Freibergs. Ji kalbėjo prancūziškai ir bematant susilaukė prielankumo tų komiteto narių, kurie yra prancūzų kilmės. Prancūziškieji komiteto nariai norėjo sužinoti dr. V. Freibergs nuomonę apie monarchiją Kanadoje. Ji atsakė, kad asmeniškai ji norinti matyti laisvą Kanadą.

Paklausta, ar oficialiai pripažinus vadinamąją trečiąją grupę — ne anglų ir prancūzų kilmės kanadiečius, — krašte neatsirastų dar daugiau nesantaikos, dr. V. Freibergs nurodė į meksikiečius Amerikoje, kur jiems nepripažįstamas oficialus pripažinimas su ispaniška kultūra ir jie, verčiami per greitai amerikieti, dažnai išvirsta į asocialų elementą.

Po posėdžių prancūziškieji komiteto nariai nurodė, kad naujojoje konstitucijoje trečiosios grupės teisės privalo būti įrašytos.

PALEISTAS JAKIMOVIČIUS

Po dviejų metų iš Sarkankalnio psichiatrinės ligoninės prie Rygos buvo paleistas Jonas Jakimovičius.

J. Jakimovičius yra Latvijoje gimęs ir Rygos universiteto filologijos fakultetą baigęs lenkas. Dabar keturiasdešimts kelerių metų amžiaus, Jakimovičius buvo partijos narys, 1964 m. viešai išgirtas kaip geras kolchozo pirmininkas. Vėliau už savo viešai reiškiamą nepasitenkinimą režimu jis neteko darbo. 1968 m. jis parašė laišką Suslovui, protestuodamas dėl "jaunųjų kritikų persekiojimą". Tais pačiais metais Jakimovičius, kartu su žinomuoju gen. P. G. Grigorenku nuvyko į Čekoslovakijos pasiuntinybę Maskvoje išreikšti savo pritarimą Dubčeko politikai. 1969 m. Jakimovičius su Grigorenka paskelbė viešą laišką, kuriame reikalavo atitraukti sovietų kariuomenę iš Čekoslovakijos. Abu buvo suimti.

Sovietų teismas Jakimovičių paskelbė psichiškai nepajėgiu būti teisiamu, ir jis 2 metus išbuvo psichiatrinėje ligoninėje. Pogrindžio spauda tvirtino, kad valdžia nenorėjo jo viešai teisti, nes jo gynymosi kalba jai būtų nemaloni.

REGISTRUOS SLAUGES

Naujas Kvebeke priimtas įstatymas leidžia Kvebeko slaugių sąjungai laikinai registruoti tas slauges, kurios neturi Kanados pilietybės. Jos dabar turės galimybę laikinai savo profesijoje dirbti Kvebeko provincijos ligoninėse.

BATUNO NAMAI

Batunas — baltiečių prganizacija, prieš 5 metus įsteigta kreiptis į Jungtines Tautas dėl Baltijos valstybių nepriklausomybės atstatymo — šįmet planuoja New Yorke įsigyti savo namus.

Namai vadintųsi "Baltijos laisvės namais". Jie būsią pakankamai dideli posėdžiams, susirinkimams ir baltiečių parodoms.

TEATRAS LIAUDŽIAI

Kvebeko kultūros ministras Francois Cloutier pasirašė 35 tūkst. dol. sutartį su Theatre populaire du Quebec.

Ateinančią vasarą teatras nemokamai gastroliuos provincijos kempinguose ir stovyklose, kurios yra turizmo ministerijos arba savivaldybių priklausomybėje.

Popietėmis bus duodamas spektaklis vaikams, vakarais — suaugusiems.

PRIEŠ 30 METŲ

Vlikas paskelbė atsišaukimą, kuriuo raginama prisiminti ir atitinkamai paminėti 1941 m. birželio 22 d. spontanišką lietuvių tautos sukilimą prieš sovietų valdžią, kai prasidėjo vokiečių-nacių karas.

Atsišaukime, be kita ko, sakoma: "Brazinskų, Kudirkos ir Simokaičių bandymai prasiveržti iš sovietinio kalėjimo atkreipė pasaulio dėmesį į

ŽYDŲ LEIDINYJE

Sovietų Sąjungoje leidžiamas žydams laikraštis "Sovjetsch Heimland" šių metų 2 nr. paskelbė Lietuvos žydo M. Elino apsakymus "Kraujas ir ginklai". Be to, pateiktos S. Krasausko ir A. Skliutauskaitės darbų reprodukcijos.

ATSIMINIMAI APIE RAŠYTOJUS

Rašytojas Juozas Paukštelis, gyvenąs Kėdainiuose, šiuo metu eina 73 metus. Jis pastaruoju metu rašo prisiminimus apie vyresniosios kartos rašytojus.

Dabar baigė prisiminimus apie G. Petkevičaitę-Bitę, Šatrijos Raganą, Joną Jablonskį ir numato rašyti apie Tumą-Vaižgantą, V. Mykolaitį-Putiną, A. Vienuolį-Žukauską, P. Vaičiūną, J. Miliauską-Miglovarą, Juozą Tysliavą, Joną Šliūpą.

• "Tiesos" skaitytojai okup. Lietuvoje nusiskundė: nė viena leidykla Lietuvoje pastaraisiais metais nėra išleidusi atvirukų su įžymių žmonių portretais.

NEREIKALINGA MOKYKLA

Šiuo metu Lietuvoje daugiau kaip 50 pradžios mokyklų patalpos kaime nuomuojamos iš vietos gyventojų. Tuo tarpu Joniškio rajone baigta statyti nauja moderni mokykla, bet ji niekuomet nebus atidaryta.

Mat, paaiškėjo, kad apylinkėje nėra pakankamai mokyklinio amžiaus vaikų. Normalus sovietiškai biurokratiškas planavimas?

• Švedijos vyriausybė paskyrė 12.000 švedų kronų sumą Stockholme veikiančiam Baltų institutui. Prašoma dar šį pavasarį surengti simpoziumą apie Švedijoje gyvenančias Baltijos kraštų mažumas.

---

išvažiavo į Lyoną, kur dirbs grafikos srityje, bet tobulinsis ir tapyboje.

Šveicarijoje gyvenąs dr. A. Gerutis savo Europoje kuriančių lietuvių dailininkų darbų rinkiniui įsigijo tris Jono Paberžio pavejkslus.

KELEIVIS

NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODĮ ŠKELBDAMAS, JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO, KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGARSĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ APSAKYMŲ, EILERAŠČIŲ. ADV. M.ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEISINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ.

Metinė prenumerata tik $7.00

KELEIVIO 1971 m. kalendorius $1.50

636 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS. 02127

CFMB

RADIO 1410 MONTREAL

LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA

KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.

PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiškai, atgarsiai

DAR APIE KALBĄ

Ir žodynais naudotis reikia mokėti.

S. Šetkus NL gegužės 12 d. cituoja nenurodytos laidos Websterio žodyną apie žodžio "simpoziumas" prasmę. Puiku. Tik visa nelaimė, kad jis cituoja anglų kalbos žodyną, norėdamas mums paaiškinti vartoseną lietuvių kalba.

Tarptautiniai žodžiai atskirose kalbose dažnai turi kiek skirtingą prasmę vartosenoje. O svarbiausia — norėdamas pasitikrinti dėl angliško žodžio, S. Šetkus juk negriebs lietuviško žodyno...

G. N.

AR NE KLAIDA?

S. Pranckūnas balandžio 28 d. NL paskelbė straipsnį apie estetiką, kuriame jis labai daug įdomių, linksmų ir beveik juokingų dalykų prirašė.

Nagi ir atsiranda įtarimas, kad redaktorius padarė klaidą. Tas S. Pranckūno rašinys greičiausiai buvo skirtas "Kreivų šypsenų" skyriui.

V. G.

PATINKA SVILAS

Mums labai patinka straipsniai apie V. Svilo kelionę Lietuvoje. Visa šeima skaitome jo prisiminimus ir nekantriai dabar laukiame kito numerio, norėdami sužinoti, ar jis pagaliau apsivedė su M. Prialgauskaite.

Montrealietė

CITATOS

KITAS PUSLAPIS

Tautininkų leidžiamos "Dirvos" nuolatiniame skyriuje "Šis bei tas" balandžio 30 d. buvo ir šitaip samprotaujama apie straipsnį "Aiduose", kuriame dr. J. Girnius kalbėjo "patriotinio ekstremizmo" tema:

"Tačiau žurnalo gale pats redaktorius atverčia visai kitokį puslapį: per 7 skiltis linksniuoja "patriotinį ekstremizmą", nors ta tema pas mus visiškai neaktuali, nes tikrai peiktinų ekstremistų mūsų visuomenėje procentualiai yra daug, daug kartų mažiau nei Kristaus apaštalų tarpe Judošių. Jei apaštalų kolegijos vardo vienas asmuo nenuvertino, tai mums dėl savų — daug retesnių ir menkesnių "nusikaltėlių" tikrai neverta jaudintis ir laiką gaišinti. O gal norima tuo plačiu kalbėjimu jų daugiau išprovokuoti? Ypač kad tais ekstremistais Aidų redaktoriaus kaip tik nurodomi tie, kurie pagal B. Kaslą yra pavyzdingi lietuviai: kurie griežtai stoja prieš apspiratimą su status quo ir tariamai normalų bendravimą su okupuotu kraštu bei jo pareigūnais, su komunistais; kurie stoja prieš kovos linijų sumaišymą, prieš viešą mūsų tautinėse sueigose pagerbinėjimą komunizmo frontinių žymūnų...

"Yra mūsų tarpe jau nutaustančių ir lietuviškai namie nebekalbančių, į savas mokyklas vaikų neleidžiančių, bet — ką bedarysi, mes juos tik nurašome, bet nelinčiuojame. Yra savitų individualistų, kuriems menas yra aukščiau už tautybę. Yra ir bandančių mūsų tautinius veiksnius nuvertinti ar ardyti, iš jų tyčiotis. Yra naivuolių, kuriems atrodo dabartinė mūsų kova prieš okupantą beprasmė — jie priima status quo ir manosi nešą tautai didelę naudą savo "kultūriniais bendravimais". Taigi yra visokių. Betgi nereiktų taip labai piktintis tais, kurie pagal B. Kaslą — stovi aiškios kovos prieš okupantą pozicijoje ir jokiu būdu nemaišo fronto linijų. Ir jie nenori savo tautinėse sueigose pagerbinėti okupanto iškeltų herojų. Galima (ir kartais reikia) savo priešą gerbti, bet... pačios kovos metu su juo bruderšafto neužgeriama".

SIRIJO-GIROS SUKAKTIS

Rašytojui Vyt. Sirijos-Girai, gyvenančiam Vilniuje, balandžio 12 d. sukako 60 m. amžiaus. Rašytojas nepr. Lietuvos laikmečiu pasireiškęs poezijoje, vėliau beveik išimtinai kūrė beletristikos srity, vertė dramas ir kt. Paskutinė rašytojo knyga — "Susitikimas su Brunhilda".

Vilniaus akad. dramos teatras tebestato V. Sirijos-Giros verstą A. Millerio dramą "Kainą" (The Price).

DISERTACIJOS VILNIUJE

Vilniaus universitete balandžio 20 d. disertaciją apgynė filosofijos mokslų kandidato laipsniui Bronislava Černienė. Jos disertacijos tema: "Pirmykštės pasaulėžiūros tyrinėjimo metodologinės problemos".

Vanda-Danutė Truncaitė-Šalogienė istorijos mokslo kandidato laipsniui gauti apgynė disertaciją: "Spaudos vaidmuo, auklėjant Tarybų Lietuvos darbo žmones socialistinio internacionalizmo dvasia, 1959-1965 m.".

POEZIJA LENKIŠKAI

Lenkijos valst. leidybos institutas neseniai išleido lietuvių poezijos rinkinį "Dainos ir žvaigždės". Jį parengė L. Levinas ir lietuvių literatūros vertėjas Z. Stoberskis. Paskelbta kūryba rašytojų K. Donelaičio, J. Marcinkevičiaus, J. Degutytės, E. Mieželaičio, Vyt. Mačiuikos, V. Mykolaičio-Putino, B. Sruogos, V. Montvilos, S. Neries, T. Tilvičio, A. Venclovos, E. Matuzevičiaus ir kt. Iš viso atstovaujamas 41 autorius.

SEMINARAS

Šiais metais Kretingoje ir Vilniuje kviečiamas seminaras apie Vidurio Europos tautų šokius. Apie juos kalbės čekų mokslininkas F. Bonuš.

JUOZAS GRAŽYS
KAILIŲ SIUVEJAS
- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Universal Cleaners & Tailors
B. KIRSTUKAS
239 FOURTH AVENUE (at Wellington St.)
Tel. 769-2941
Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsakymus, vyriškus paltus, kostiumus ir kelnes. Aukštos kokybės medžiagos.

W. Lapenat
GENERAL CONSTRUCTION REG'D.
89 Orchard Street, La Salle, P.Q. Tel. 366-6237
Įvairi industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame įvairius patarimus, įkainavimus, be jokio atlyginimo. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina.

Windsor DRY CLEANER & DYERS CO. LTD.
1205 Church Ave. Verdun, P.Q. Tel. 768-6679.
Valome visokius drabužius, langų užuolaidas, lovų užtiesalus, anklodes, karpetus, sopkas ir visa kita namų apyvoką. Vindsor yra moderni valykla, turinti 25 metų patirtį šiame darbe. Turinti įrengtą moderniškiausią drabužių apsaugą (storage) ir greitą aptarnavimą.
Savininkai: A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

LASALLE AUTOMOBILE INC.
BRONX PARK GARAGE
7635, boul. LASALLE
- DEMON
- DART
- CORONET
- CHARGER
- DODGE
- CHRYSLER
- CAMION DODGE

LAURENT DAIGNEAULT
Président

366-7818
* * *
Tel. 365-3364
- išorės taisymas
- dažymas
- ratų derinimas
- kiti remontai

De La Verendrye Blvd.
LASALLE, QUÉBEC

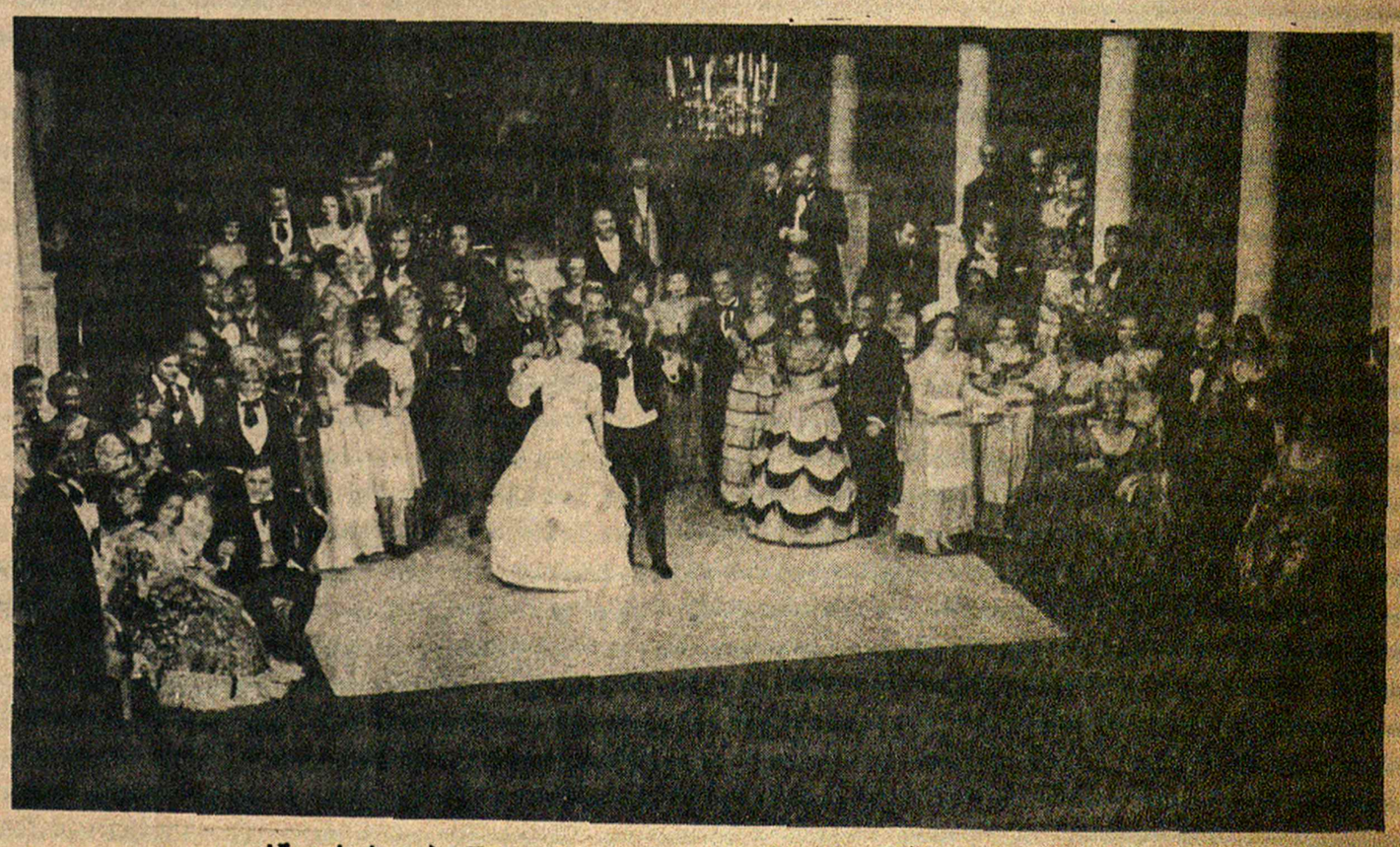

Iš sukaktinės Traviatos pastatymo Chicagos liet. operoje.

KANADAI REIKALINGAS JŪSŲ BENDRADARBIVIMAS BIRŽELIO 1d.

GYVENTOJŲ SURAŠYMUI

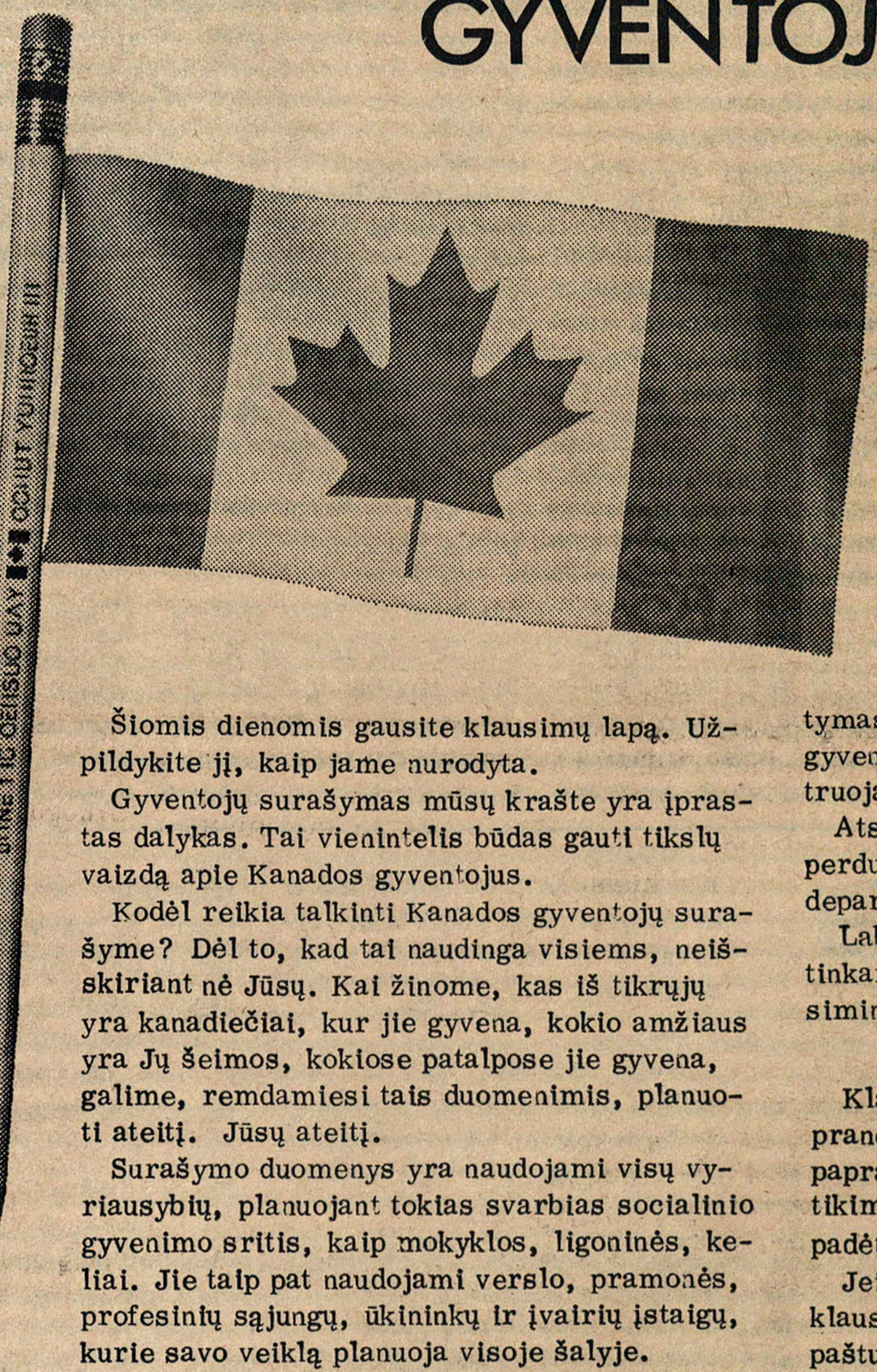

Šiomis dienomis gausite klausimų lapą. Užpildykite jį, kaip jame nurodyta.

Gyventojų surašymas mūsų krašte yra įprastas dalykas. Tai vienintelis būdas gauti tikslų vaizdą apie Kanados gyventojus.

Kodėl reikia talkinti Kanados gyventojų surašyme? Dėl to, kad tai naudinga visiems, neišskiriant nė Jūsų. Kai žinome, kas iš tikrųjų yra kanadiečiai, kur jie gyvena, kokio amžiaus yra Jų šeimos, kokiose patalpose jie gyvena, galime, remdamiesi tais duomenimis, planuoti ateitį. Jūsų ateitį.

Surašymo duomenys yra naudojami visų vyriausybių, planuojant tokias svarbias socialinio gyvenimo sritis, kaip mokyklos, ligoninės, keliai. Jie taip pat naudojami verslo, pramonės, profesinių sąjungų, ūkininkų ir įvairių įstaigų, kurie savo veiklą planuoja visoje šalyje.

Nesirūpinkite dėl privataus pobūdžio informacijų. Įstatymams reikalaujant, gyventojų surašymo duomenys turi būti laikomi griežtoje paslaptyje. Visi Dominijos statistikos biuro tarnautojai yra prisiekę laikyti paslaptį. Įstatymas, be to, sako, kad kiekvienas gyventojas gyventojų surašymo metu privalo būti registruojamas.

Atskirų asmenų atsakymai niekam nebus perduodami. Negaus jų nė kiti vyriausybės departamentai.

Labai rūpestingai pieštuku užpildykite atitinkamus rutuliukus surašymo formoje. Atsiminkite, kad visi klausimai yra svarbūs.

Klausimų lapai yra išspausdinti anglų ir prancūzų kalbomis. Jei tai sudarytų sunkumų, paprašykite kurį nors šeimos narį arba patikimą draugą, geriau mokantį kalbą, jums padėti.

Jei gausite iš anksto apmokėtą voką su klausimų lapu, užpildykite jį ir grąžinkite paštu. Jei vokas nebus prijungtas, nesiųskite paštu – laikykite pas save tol, kol surašymo formas atsiims atstovas.

Rūpestingai užpildykite surašymo formas birželio 1 d. Tuo būdu padėsite sau ir mums.

Nepamiršk: birželio 1d. surašymas

DOMINION BUREAU OF STATISTICS
BUREAU FÉDÉRAL DE LA STATISTIQUE

33 dienos anapus

VYTAUTAS SVILAS

Jie nebežinojo ko ir beklausti, kokius kaltinimus bepateikti. Dar bandė kaltinti, kad 1969 metais būdamas Vilniuje, nelegaliai buvau nuvažiavęs į Kapsuką. Atsakiau, kad 1969 m. Vilniuje manęs niekas neįspėjo, kad iš Vilniaus miesto negalima išvykti. Jeigu tai yra nusižengimas, tai reikėjo mane nubausti 1969 metais, bet nelogiška tuos kaltinimus pateikti dabar.

Apie 5 val. p.p. durys staiga atsidarė ir įėjo linksmu veidu visiems tarybiniams piliečiams žinomas senas NKGB ir KGB darbuotojas ir Berijos auklėtinis Vytautas Miniotas. Per dvidešimties metų darbo stažą Miniotas nuėjo didelį kelią. Buvo laikai, kai prieš tokius kaip Miniotas drebėjo ne tik eiliniai tarybiniai piliečiai, bet ir aukšti partijos ir vyriausybės darbuotojai. Buvo laikai, kai prieš tokius drebėjo net Paleckis, Sniečkus ir kiti, buvo laikai, kai ir tokie naktimis laukdavo durų skambučio, kada paskambins NKGB darbuotojai, kaip Miniotas, paprašys apsirengti, pasiimti nedidelį ryšulėlį, kol jie galų gale papuls į Liubjankos kurortą. Tuos laikus aukštieji partijos pareigūnai jau pamiršo ir nebenori prisiminti, tačiau tokiems KGB darbuotojams jie vis dar leidžia su savo aukomis daryti ką tik nori. Jie pamiršo, kad patys dėl tokių darbuotojų kadaise drebėdavo.

Ne be reikalo Miniotas šypsojosi. Jis tik ką turėjo didelį malonumą tardyti 7 val. be pertraukos Stasį Zaikauską ir dešinėje rankoje dar laikė pluoštą nenudžiuvusių lapų popieriaus. Po kaire pažastim jis laikė storą portfelį, kurio turinys netrukus ir man paaiškėjo.

Į kambarį Miniotas įlėkė užduses ir, neradęs reikalo ar noro pasisveikinti, parodė man iškėlęs tuos prirašytus lapus sakydamas: "Žiūrėkit, ką apie jus prirašė jūsų draugai"...

Kambary nuotaika pagyvėjo. Tai pajutau iš pirmųjų tardytojų veidų, kurie jau buvo depresijoj ir nebežinojo kuom mane bekaltinti. Miniotui pradėjus tardyti kiti du tardytojai ir aš beveik visą laiką tylėjome ir klausėmės jo kliedėjimų.

Pirmiausia jis paklausė, kas man finansavo kelionę į Tarybų Sąjungą? Kad man kelionę kas nors finansavo, jam jau buvo aišku, jis tik norėjo sužinoti, ar aš tuos dolerius gavau tiesiog iš CIA, ar per Balfą. Jo apskaičiavimais aš su savo uždarbiu tokios kelionės niekuomet nebūčiau galėjęs atlikti.

Kada mane užverbavo Balfas, kas mane tiesioginiai Balfui užverbavo? Ką aš iš Balfo organizacijos pažįstu? Ar mane užverbavo 1967 metais, kai buvau JAV ir Kanadoj? Kokias instrukcijas buvau gavęs iš Balfo, važiuodamas 1969 metais į Lietuvą, kokias dabar? Kada susipažinau su kun. Martinkum ir kun. Geisčiūnu? Ar 1967 metais? Ar esu gavęs Balfo užduotį sukurti pogrindinę organizaciją kovai už nemūsiškių, norinčių vykti Lietuvon šį pavasarį, staiga vizų išdavimas buvo sulaikytas ar atšauktas iki balandžio 15 d.?

Žinoma, būtų juokinga teigti, kad čia esama bet kokių bendrybių ar nuomonių panašumų tarp sovietinės akcijos ir mūsų veiksnių rezoliucijų. Tačiau viena yra tikra, tai faktas, kad abi pusės, grynai savais sumetimais, savai pusei tenori tik gero. Sovietija — išvengti bet kurios vakarietiškos įtakos, mūsų veiksniai — išsaugoti mus, ypač jaunuosius, nuo sovietinės įtakos ir nepažeisti vadinamosios nepripažinimo politikos.

Žinoma, kad sovietai nepasitiki savaisiais, tiek savais, tiek ir užimtų kraštų žmonėmis, tai nenuostabu, net suprantama. Nuostabą tekelia tik veiksnių nepasitikėjimas mumis, tai yra, tais, kurie gerai pažįstame sovietinius kėslus ir jų naudojamą taktiką. Nejaugi mes laikomi nesusipratusiais, nesiorentuojančiais, pasimetusiais ir nekontroliuojančiais savo jausmų ir veiksmų?

M. Prialgauskaitė Kremliaus kieme

al. gimanto skiltis

DAR VIENA REZOLIUCIJA IR KAS TOLIAU?

Jei pereito lapkričio įvykiai ir mūsų efektyvi reakcija pasižymėjo sparta, išradingumu ir veiksmu, tai, viskam aprimus, vėl grįžome kasdienybėn. Tai yra, tokion stadijon, kuri pasižymi ne tiek akcija, kiek žodžių srautu, k.a., naujais nutarimais, rezoliucijomis, direktyvomis.

Būtų gal gera ir tokio pobūdžio popierinė veikla, jei ji iššauktų bent pozityvius rezultatus. Tuo tarpu, kad ir kaip būtų skaudu, dauguma visų priimtų rezoliucijų retai tėra vykdomos ar instrukcijų laikomasi. Priemonių, policinių ar kitokių, nutarimus vykdyti kaip ir nėra. Grasinimai mesti ar šalinti iš savųjų tarpo jau visai nepopuliarūs, nebent šypseną iššauktų. Tuo būdu ir kyla klausimas, kuriam galui gaištamas laikas ir pastangos tuos visus potvarkius redaguoti ir leisti?

Štai, skambiu "ALT pareiškimas" vardu rezoliucijų rinkoje pasirodė dar vienas kūrinys, nieko naujo ar originalaus neparodąs. Geriausiu atveju, tai tik pakartojimas ankščiau paruoštų potvarkių, tų erzelį keliančių santykių su krašto reikalu.

Vargiai ar ir dabar šioje srityje lauktina bet kurių permainų. Jei jų ir bus, tai tik iš sovietų pusės. Bandant siaurinti ir mažinti labai dirbtinomis priemonėmis ir šiaip jau ribotą sovietinamų kraštų gyventojų ir jų išeivijos santykiavimą, Sovietijoje vis dažniau ir garsiau pradėta kalbėti ir aiškinti apie tą visą pavojų, ypač tenykščiai jaunąjai kartai, kuris grėsia užsikrečiant iš Vakarų gaunamomis idėjomis, daugumoje ateinančiomis turistiniais keliais. Todėl ten ir kviečiama likti budriais, atsargiais ir atsispiriančiais visoms pagundoms ar viliojimams.

Mūsų veiksnių visi iki šiol skelbti draudimai ar įspėjimai kažkaip keistai rikiuojasi greta sovietinių autoritetingų pareiškimų ar bent lūkesčių.

Juk ir pirmieji disidentų atvejai, tegu ir ne visuotini, bent kolkas, prasidėjo, atsiradus uždangos plyšiams, kurių iki šiol dar nepavyko visai užlopyti, nors įvairių tam bandymų jau būta.

Tuo tarpu nesigirdi nei apie naujus solistų koncertus, čia tiek kontraversijos sukėlusius. Nelabai sekasi ir toms JAV meninėms institucijoms, norėjusioms pasikviesti gastrolėms Lietuvos kamerinės muzikos kvartetą arba vaikų chorą "Ąžuoliuką", kuris, esą, nėra blogesnis ir už Vienos berniukų chorą. Vadinasi, kliūtys, varžymai, nepasitikėjimas, yra ten ir be mūsų čia priimtų pareiškimų ar rezoliucijų. Ar užmiršome, kad visai eilei

priklausomą Lietuvą? Kas tos organizacijos nariai Lietuvoje? Kokius ryšius ir per ką Balfas palaiko su amerikiečių žvalgyba? Kas finansuoja Balfą, siunčiant siuntinius į Lietuvą? Kokiems asmenims aš esu siuntęs siuntinius į Lietuvą? Kas dar siunčia iš Amerikos ar Vokietijos per Balfą siuntinius į Lietuvą? Ir kaltinimas, kad mano atvažiavimo tikslas į Lietuvą yra ne vedybos, bet atstatymas nepriklausomos Lietuvos...

Sunku dabar prisiminti visus tuos kaltinimus, apie kuriuos Miniotas dvi valandas kliedėjo. Buvo ir tokių kaltinimų, kokių normalus žmogus negatų sugalvoti. Neradau žodžių, ką jam atsakyti, ir beveik visą laiką buvau priverstas tik šypsotis.

Visiškai nenuostabu, kad Miniotas susirgo tokia liga. Jau apie dešimtį metų, kai jis nieko kito nedaro, o tesirūpina trim pagrindiniais dalykais: tais žmonėmis, kurie nori išvažiuoti iš Lietuvos; siuntiniais, kurie ateina iš kapitalistinio pasaulio; laiškais, kurie ateina iš vakarų.

Tik ištarus žodį "amerikoniškas siuntinys", jo kūne atsiranda konvulsijos. Veidas persikreipia, akys paraudonuoja, kvėpavimas padažnėja. Man tai primena pasiutusio šuns išvaizdą, atrodo, kad jis tuoj mane puls ir sudraskys į gabalėlius...

Nežinau jo tiesiogų pareigų Vilniaus KGB aparete, tačiau manau, kad jis yra kokio nors "kapitalistinių siuntinių, laiškų ir repatrijacijos" skyriaus viršininkas. Jis turi pilną teisę sulaikyti iš Vakarų Europos ar JAV siunčiamus laiškus ir siuntinius. Jis turi teisę ir leidimą knistis po berijinius archyvus, jis turi teisę tardyti be prokuroro leidimo piliečius visoje Lietuvoje, jis turi teisę bauginti juos kalėjimu, Sibiru ir baltom meškom, jis turi teisę provokuoti piliečius, pamindamas po kojomis visus lenininius principus, jis turi teisę be partinės cenzūros spausdinti savo melagingus straipsnius "Tiesoje", o redaktorius neturi teisės jo faktų patikrinti, jis net turi teisę berijinių laikų tardymo protokolus viešai spaudoje skelbti... *b. d.*

Igoris Stravinskis

Igoriui Stravinskiui mirus balandžio 6 d. nuo širdies smūgio New Yorke, pasibaigė viena iš svarbiausių ir įtakingiausių muzikos karjerų šiame šimtmetyje. Jo vardas buvo taip išgarsėjęs muzikoje, kaip Picasso dailėje.

Stravinskis gimė 1882 m. netoli Petrogrado. Jo tėvas Feodoras buvo baritonas operoje. Igoris nuo pat jaunystės pradėjo studijuoti operų partitudas, bet jo tėvai norėjo kad jis pasidarytų muziku. Tada jis įstojo į Petrogrado universitetą studijuoti teisę, kurią baigęs, jis laisvalaikiu studijavo muziką. 1902 m. jis susipažino su žymiu kompozitorium Rimski-Korsakovu, kuris jam davė muzikos pamokas paskutiniaisiais savo gyvenimo metais.

Igor Strawinsky

Stravinskio pirma svarbi kompozicija vadinosi "Fireworks", kuri 1908 m. buvo išpildyta koncerte, kurio klausėsi ir garsusis baleto organizatorius Sergei Diagilievas. Susižavėjęs jaunojo kompozitoriaus gabumais, Diagilievas užsakė sukurti baletą, kuris 1910 m. ir buvo pastatytas Paryžiuje "Ugnies paukščio" vardu.

"Ugnies paukštyje" jautėsi Debussy impresionizmo įtaka, jo mokytojo Rimski-Korsakovo orkestracija ir rusų liaudies melodijos. Ypač orkestracijoje Stravinskis parodė labai modernią techniką.

To paties Diagilievo užsakymu, Stravinskis sukūrė baletą "Petrušką". Veikalas savaip priminė burleską, kurioje pianinas, atstovavo lėlę, kuri "konkuravo" su orkestru.

"Petruška", be abejo, yra labai originali, labai antiromantiška, primenanti 18 a. klasišką ojektyvų stilių. Stravinskis čia panaudoja naują harmoniją, panaudoja disonansus, kurie skiriasi paaukštinta kvinta.

1911 m. grįžęs į Rusiją, Stravinskis pradėjo kurti naują baletą "Pavasario apeigas". Čia kompozitorius norėjo atvaizduoti gamtos atgimimą, saulės pergalę, o taip pat ir žmogaus atgimimą kito žmogaus auka, tuo pačiu pabrėžiant ir gamtos poveikį žmogui.

Stravinskis čia naudojo paprastas diatonines temas. Pasak Stravinskio, pirmojo veiksmo įžangoje fagoto grojama tema buvo paremta lietuviška melodija. Veikale yra daug asimetrinių ritmų, kurie pasidarė jo kūrybos norma. Stravinskis savo ritmais aplamai labai praturtino Vakarų muziką, kuri nuo 16 a. polifonijos nebuvo pasikeitusi.

Stravinskio harmonizacija dar labiau išsireiškė disonansais. Kai akordai vartojami be funkcijos, kitaip sakant, jeigu jie vartojami tam, kad duotų ritminį akcentą, harmonijai tenka antrinis vaidmuo, ji tampa atonalinė, nes sugriauna kadencijos taisykles.

P. Picasso piešinys: Stravinskis 1920 m.

Tad suprantama, kad 1913 m. Paryžiuje "Pavasario apeigų" premjeros metu publika pasipiktino ir pastatymą nutraukė, nes, pripratusi prie 19 a. harmonijos ir liuliuojančių melodijų, ji modernios Stravinskio kūrybos buvo sukrėsta.

Jeigu kompozitorius po "Pavasario apeigų" nieko kito nebūtų sukūręs, jis jau būtų patekęs muzikos istorijon.

Po rusų revoliucijos Stravinskis apsigyveno Šveicarijoje, vėliau Prancūzijoje, kur jis sukūrė apie 20 veikalų. Stravinskis prikėlė tradicines 18 a. formas, vartojo diatonines temas su disonansine harmonija ir labai sumažinta instrumentacija. "Kareivio pasakojime" jis, pvz., naudoja tik 7 instrumentus. Balete "Puleinela" jis perdirba 18 a. kompozitoriaus Pergolesi temas, sukurdamas visai naują veikalą.

1940 m. persikėlęs į Ameriką, Stravinskis sukūrė operą "The Rake's Progress", pagal 18 a. anglų dailininko Hogarth paveikslus, kuriam libretą parašė W. H. Auden. Tai buvo paskutinis jo kūrinys neoklasiškoje formoje.

Vėliau, panaudojęs savo stilistinio priešininko Arnoldo Schoenbergo techniką, jis sukūrė baletą "Agon", kantatas "Canticum Saerum", "Threni".

Paskutiniaisiais savo gyvenimo metais Igoris Stravinskis daug važinėjo su koncertais ir susikrovė nemažą turtą. Rusijoje jis nebuvo buvęs nuo 1914 m., o sovietai jį buvo apšaukę išdaviku, jo muziką — buržuaziškai, dekadentiška. Tačiau sovietai jį 1960 m. pakvietė koncertuoti į Rusiją...

Daug menininkų galėjo Igoriui Stravinskiui pavydėti jo gyvenimo ir karjeros: mirė jis visų gerbiamas, pripažintas, žinodamas, kad jo kūryba nemirs. R. B. Keturka

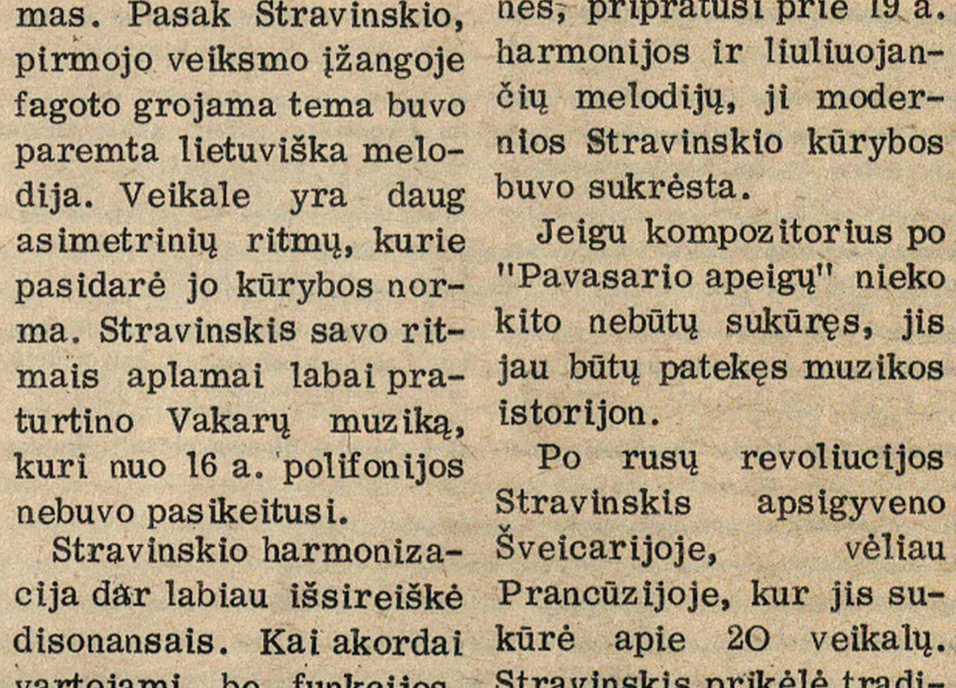

I. Stravinskio ranka

JUODAI ŽYDRAS DANGUS

ROMUALDAS BALTUŠNIKAS

Šiandien mano gimimo diena. Dar akimirka... prasivers durys, ir aš žengsiu į paskutinį egzaminą.

— Paimk, gal pravers, — šviesiaplaukė rimtu veidu įgrūda į rankas sulankstytą piopieriaus skiautę: Janonis gimė 18... Cypteli durys — šaižiu balsu pakviečia mane į vidų. Auditorija šviesi, saulė taip ir plieskia ant naujų poliruotų stalų. O prieš akis mirga baltų debesėlių dangus. Banguoja, plaukia, šlama. „Kurį gi, kurį! Šiandien paskutinis...“ Visi tokie paslaptingi, tolimi ir šalti. „O jeigu nelaimingas!“

— Na, traukite, — paragina dėstytoja.

Ranka sunkiai nusileidžia, pirštas tarsi švininis baksteli į stalą.

— Aštuonioliktas...

Sėdžiu. Niekaip negaliu susikaupti. Žiūriu čia į bilietą, čia į dėstytojus. Vienas prie stalo klauso atsakinėjančio stojančiojo, kitas atsirėmęs į palangę žvalgo auditoriją. Kartais blyksteli saulėje apskriti stiklai — dėstytojo akys lyg lazerio spindulys perskrodžia įtartiną būsimo ar nebūsimo studento judesį. Kartais tas spindulys nusisuka nuo mūsų ir žvelgia į gatvę. O laikas bėga... Dar vienas vaikinas pakyla nuo egzaminatorių stalo — laimingas išeina pro duris. Sunki ranka pamažu leidžiasi prie tos popieriaus skiautelės: Janonis gimė 18... „Atsargiai, neskubėk“. Kodėl tas vyrukas prie lango labai panašus į šnipą! Galėtų vaidinti detektyviniame filme. Štai jo žvilgsnio lazeris jau piausto mane. Sustingstu. Balta popieriaus skiautelė plaukia suolu, tarp mano pirštų. Dešinė ranka skubiai brėžia raides: Janonis gimė 18... Viena raidė staiga išblėsta, o gal aš jos nebematau... Žingsniai artėja sunkūs ir lėti. O, kad staiga užtemtų saulė ir išnyktų trintis! Tegu viskas prasmenga! Bet ne — nieko neįvyksta. Tik pilkas šešėlis sustoja prie manęs — paslaptingai nebylus, tarsi nugalėtojas. Po akimirkos trenkia į ausis paniekinantis balsas:

— Gražu, čia mes tokie kvailiai — nieko nematome.

Pro akis praslenka stori pirštai, sugraibo baltą skiautę. Paskui žingsniai nutolsta, pasidaro tylu kaip miške po audros. Išvartyti medžiai, sulaužytos šakos — keistas, abejingas vaizdas. Širdis nurimsta. Tik blankūs dulkelių stulpas žaidžia ant poliruotų stalų.

— Tai kaip! — dėstytojos žodžiai nelabai švelnūs. — Atrodo, ne kažin ką pasakėte. Blogai...

„Viskas, nugalėtas, — šiurpios mintys tvinsta galvoje. — Susipainiojau, suklupau“. Vilties kibirkštėlė dar plyksteli širdyje, lyg ieškodama paguodos užšoka ant blizgančių apskritų stiklų. Akiniai sujuda, lūpos išsikreipia ironija:

— Ir špargalką turėjote, ir nieko įdomaus nepasakėte.

„Taip, dabar tyčiosis — koks velnias man tą popiergalį įkišo“. Slenka nejauki tyla. Dėstytoja pamažu ima į rankas šratinuką, lyg susimąstydama sučiaupia lūpas. „Tuoj suraitys žodelį: nepatenkinamai“. Vėjas stukteli mažą langelį, įsiveržia į auditoriją. Aš atbundu — ta mažytė kibirkštėlė vėl sužaižaruoja — nudegina lūpas tyliais žodžiais:

— Šiandien tokia diena...

— Kokia! — dėstytoja dar nieko nesupranta.

— Gimimo...

Dabar turi kas nors įvykti: lūžti, apsiversti... Aš labai laukiu, juk turi JIE širdį. Turi!

— Ką gi... tuo labiau...

Paskutinių žodžių nebegirdžiu — juoda gija vingiuoja egzaminų lapelyje: Nepat... Žodis lyg drumstas dvokiantis upokšnis, lyg besiranganti gyvačiukė. „Dėkoju... koks aš be galo kvailas“. Auditorija aptemsta — poliruoti stalai aplieti abejingumu.

Vienintelis priekaištas zvimbia ausyse: „Kam aš priminiau gimimo dieną!“

— Kaip!.. Kaip!.. Kaip!.. — nespėjusį užtrenkti sunkių durų apsupa mane laukiančiųjų balsai. Aš nieko negaliu atsakyti. „Tylėk ir eik toliau“. Laiptai dusliai skamba po kojomis: eik, eik... Stojančiųjų sąrašai ant sienos švilpia: eik, eik...

Gatvėje ūžia autobusai, turistai užvertę galvas studijuoja viduramžių meistrų nulipdytus karnizus. Aš irgi kilsteliu galvą. Juodas dangus. Sunkūs debesys nusileidžia ant mano akių — prislegia, smaugia. Galva neišlaiko, nusvyra žemyn — susvirduliuoju it košmaro sapne. „Baisi gimimo diena... O JIE net nepatikėjo. Aš, gal būt, norėjau JUOS apgauti“. Kas toliau! Kur eiti! Prieš akis dūmų prisigėrusios sankryžos, sidabriniai šviesoforai, skubančių žmonių minios. Sukasi automašinų ratai. Milicininkas švilpia. Skvero kampe metalinis stendas sustabdo skubančius. VAKAR MIESTE: autoavarijos 6, užmušti 2, sužeisti 5. Kodėl aš traukiau iš kišenės tą..! Mokėjau juk. Ką dabar pasakysiu motinai! Visi laukia manęs — vakare pokštels šampano kamštis — saliutas pilnamečiui! Tvanki liepos saulė, tvanki nuotaika stumia mane nuo aukšto kalno prie vandens. „Neris bėga, bėga tūkstančius metų... Žuvėdros nardo... Žuvys skraido virš bangelių...“ Šoku nuo vidurdienio kaitros, nuo minčių, nuo nesėkmės į šaltą vandenį. Dugne aštrūs pilki akmenys. Smėlis. Rankomis tarsi sparnais lėtai plasnoju į upės vidurį. Ten gilios versmės. Trykšta iš žemės ledo šaltiniai. Kaip malonu, gera. Gyvenu tiktai gaivinančia upės vėsa. Šokteliu iš vandens, įkvepiu oro ir vėl neriu į dugną. „Atsisveikink su psichologija... Mama apsiašaros, draugai aikčios, o Žavinta nuliūdusi tylės“. Labai nenoriu, kad jie visi jaudintųsi dėl manęs. Koks šaltas nebylus dugnas. Jeigu taip gulėtum ilgai... jokių garsų, žodžių, šlamesio. Neskubėdami rieda į jūrą pilki akmenukai, gelsvos smiltelės. „Lik sveika, psichologija!“ Bet kas čia! Ant kranto prie mano drabužių nekantrauja smalsi minia. Žodžiai, spėliojimai, išvados: „Gal girtas buvo“. „Sakote, studentas!“ „Nusibodo gyventi“. „Ir ko jiems trūksta!“ „Gal mėšlungis sutraukė!“ Cypia ausyse graudulinga muzika, nuo kurios pasidaro labai linksma, ir aš išneriu iš vandens. Nematyti nei gelbėtojų su ilgomis kartimis, nei smalsios minios. Priplaukiu prie kranto. Išlipu aštriais akmenimis. Saulė nušluosto šlapią veidą, plaukus. Apsirengęs nueinu krantine. Prie tilto didžiulė eilė žvejų. Susispaudę vienas šalia kito, mikliai švysčioja rankomis. Ilgas valas iššoksta iš bangelių, praskrieja virš žmonių galvų, išsilenkia puslankiu ir vėl neria į upės vidurį. „Neljsk po kabliu, — girdžiu, kaip švilpia virš galvos plonytis kapronas. — Nevykęs psichologe!“ Užlipu laipteliais į kalną. Kitoje gatvės pusėje kino teatro kasoje pardavinėja bilietus Žavinta. Kol važiuoja mašinos, galvoju, ką jai pasakysiu. O gal neiti! Bet prižadėjau: „Po egzamino atlėksiu“. Jeigu pasakysiu tiesą, jos akys pasidarys labai liūdnos. Ir žmonėms ji duos daug liūdnų bilietų. Gatve nuriaumoja pūsdamas aitrius dūmus „mazas“. Įkaitusiame asfalte atsispaudžia stambus ratų ornamentas. Išlendu iš dūmų... prieinu prie kino kasos langelio. Pirmiausia išgirstu nekantrų klausimą:

— Emili, išlaikei!

Tokios jos lūpos, tokios akys, kad aš negaliu pasakyti „ne“. Tylu, truputį nusišypsau, todėl ji nieko nesupranta ir šoktelėjusi dar nekantriau sušunka:

— Penkis gavai!!

— Pasakysiu vidurnaktį...

— Nuostabu!

— Koks čia filmas, gal nueiti!

— Neįdomus.

— Kaip tik tokį noriu pamatyti.

Žavinta paduoda man bilietą [aštuoniolikta eilė!] ir tyčia pyktelėjusi taria:

— Vis vienas landžioji...

— Tu gi dirbi... Nepamiršk vakare lygiai septintą.

Į kino salę dar neleidžia — beveik valanda iki seanso pradžios. Išeinu į gatvę. Prie laikraščių kiosko nusiperku naują „Švyturį“. Ilgai žiūriu į spalvotą viršelį. Žalias laivas skrodžia vandenyno bangas „Sudie, psichologija!“ Išplaukiu į audringas jūras, tolimas salas. Ką reiškia ta niekinga špargalkėlė prieš štormų kaukimą... Išmoksiu kalbėti ispaniškai ir pamatysiu daug negrų. Paskui sugrįšiu senas, barzdotas, nugairintom vėjo rankom atidarysiu universiteto duris. Manęs nepažins tie dėstytojai, kurie šiandien... O aš juos pažinsiu! „Saulėta gimimo diena“. Nueinu po žaliuojančio žilvičio šešėliais. Nuo pradžios iki galo perskaitau žurnalą. Labai gaila pasidaro vieno žmogaus, kuriam ryklys nukando kojį. O paskui tas žmogus vėl maudėsi ir ryklys nukando jam protezą... Išplaukęs į vandenynus liūdėčiau Žavintos. Ir negerai ją čia vieną palikti. Kaip ji nudžiugo, kad „išlaikiau“. Kodėl gi nepasąkiau tiesos! Dar sunkiau širdyje pasidarė nuo tos šypsenos. „Šviesiai nudažytas gimimo dienos dangus“. Pakilau ir nuėjau. Nebegalvojau nei apie neišlaikytą egzaminą, nei apie tolimas jūras. Tik žiūrėjau į žmonių veidus, rankas, kojas. Pirmą kartą taip daug pamačiau. Pirmą kartą galėjau susimąstyti. Tai buvo labai įdomu. Vieni nešėsi portfelius, kiti kažko prikimštus maišus, treti... Vieną net pamačiau ant batų užsitempusį kaliošus, o žilas senukas per kaitrą ėjo apsivilkęs paltu. Kai kas vedėsi už rankos vaikus, kiti šunis. Iš paskos vienai senutei bėgo katė. Aš mačiau gražius, raukšlėtus, linksmus, bukus, įtarius, įsimylėjusius veidus. Ėjau ilgai ir visi stebėjausi. Paskui sustojau ties balta bažnyčia, žvilgtelėjau į laikrodį. „Pavėlavau į nejdomų filmą“. Prie ąžuolinių bažnyčios durų kabojo blizgančio metalo raidės: ATEIZMO MUZIEJUS. Įėjau. Tyla plaukė aukštais sklidutais, stikliniais stendais. Kai pamačiau viduramžių kankinimo įrankius, kuriais religiniai fanatikai pažabodavo progresą, šiurpas nubėgo kūnu. Vėl pradėjau galvoti apie savo gimimo dieną: „Šiandien aš savarankiškas, didelis žmogus“. Išėjau iš muziejaus sunkiomis pavargusiomis kojomis. Ir mintimis. Įlipau į pustuštį autobusą. Žmonės kvėpavo tvanka, braukė rankomis kaktas. Žiūrėjau pro dulkėtą langą į gelsvą senamiesčio pastatų tinką. Saulė skverbėsi į ilgas jo raukšles, tarsi guosdama šildė niūrią senatvę. Autobusas lėtai pravažiavo pro universitetą. Nenorėjau galvoti apie neišlaikytą egzaminą, tik viena mintis vis įkyriau lindo į galvą: „Ką pasakyti motinai!“ Autobuso stiklai apsidengė rūku, kai aš tyliai tariau: „Po poros dienų pasakysiu: „neišlaikiau konkurso“. Kai išlipau, rūkas dar nebuvo išsisklaidęs, jis graužė man gerklę ir dar labiau drumstė mintis: „Kodėl gimimo dieną aš turiu meluoti!“ Stovėdamas prie buto durų ilgai delsiau jas atidaryti. Narsčiau rankomis kišenes ir įsivaizdavau, kad kažkur pamečiau raktą. O juk žinojau — raktą turiu. Sukosi galva, kojos linko nuo silpnumo, kol pasidarė ant kažko labai pikta. Tada paskutinėmis jėgomis stumtelėjau duris ir įgriuvau į kambarį.

... Ūžia, šoka aplink mane pasaulis. Linksmi draugai, su kuriais vienuolika metų trynėme vidurinės suolus. Ak, kaip aš norėčiau dabar pasigerti — nuvirsti, užmigti... Bet nieko neišeina. Net po kelių vyno stiklų galva ne girtėja, o blaivėja. Čia akimirką atrodo, kad esu laimingas nuo TOS laimės. Sunku jiems, gal būt, patikėti, bet aš kitaip negalėjau. Prisipažinau viską motinai. Ji tik apkabino mane, patylėjo, paskui tvirtai prabilo: „Dar išlaikysi, Emili, ne vieną egzaminą“. Aš buvau laimingas, ir dabar nuo TOS laimės blaivėja galva. Išeinu į balkoną, kvėpteliu vasaros nakties oro. Gaivus ozonas vėsina širdį. Balkonas ilgas ir siauras, siūbuoja tarsi lieptas per bėgantį upelį. Viename krante, pro žalios užuolaidos kraštelį matau motinos veidą. Ramios, giedros ir truputį susimąsčiusios akys. Man gera žiūrėti į jas ilgai ilgai. Kadaise aš atėjau iš šių akių. Verkiau ir juokiausi, laukiau keisto bėgimo nuo jų. Dabar galiu nutolti laivais mėlynom jūrom, nubildėti žaliais traukiniais tolyn. Aš galiu nugalėti devyngalvį slibiną, įkopti į aukščiausią kalną ir tyliai susimąstyti.

— Emili, — tai Žavinta paliečia mano ranką.

— Tu vienas liūdi!

— Neliūdžiu... Aš galvoju, kad žmogus, ką nors praradęs, atranda daugiau, negu prarado.

— Apie ką tu kalbi, neslėpk nuo manęs.

— Ar jau vidurnaktis!

— Taip.

— Pažiūrėk į auštantį dangų. Mūsų laukia juodai žydra paslaptis.

(Jaunimo gretos)

Dail. J. P. Cockburn piešinys: Kvebeko turgavietė ir žemutinė bažnycia 19 a.

K. ŠIMONIS TEBEKURIA

Dailininkas Kazys Šimonis, gyvenąs Kaune, yra sulaukęs 83 m. amžiaus. Jis ir dabar tebedirba. Esama dailininko gerbėjų, kurie prašo pakartoti seniai sukurtus darbus. Dailininkas gauna pensiją, bet džiaugiasi turįs progų parduoti savo paveikslus.

K. Šimonis pasakojo, mylįs muziką — dėl to jo kūryboje tiek daug muzikinių motyvų. Jis ypač domisi archeologija, istorija, metraščiais.

"LIETUVA" MASKVOJE

Vilniaus "Lietuvos" ansamblis š. m. kovo mėn. gastrolių buvo išvykęs į Kareliją, be to, dar lankėsi Murmanske, Archangelske, Jaroslavlyje, Ivanove, o balandžio mėn. pradžioje koncertavo Maskvoje, 24-jo Sovietų S-gos kom. partijos suvažiavimo metu.

PRIEŠ 50 METŲ

P. LELIS

Tiesą pasakius, tuose susirinkimuose be einamųjų reikalų daug buvo ginčijamasi apie politiką ir ideologiją. Stipri ateitininkų grupė (Dielininkaitis, Keliuotis, Račkauskas) kritikavo Lietuvos valdžios politiką, o tautininkai Soblis ir kiti – teisindavo. Kajeckas ir Bačkis, kaip būsimi diplomatai, ginčuose nedalyvavo, bet ieškojo vidurio, o ekstremistas Drazdauskas šmeižė Lietuvos valdžią, vadindamas ją "fašistų klika" ir t. t.

Tada neiškentęs atsistoja Varnas ir sako: "Broleliai, na, ko mums čia bartis, juk visi esame lietuvninkai". Stud. technikai buvo neutralūs ir daugiausia sekretoriaudavo. Ir man teko būti tokio susirinkimo sekretoriu...

Tuo metu Paryžiuje gyveno dar keletas lietuvių ne studentų, kai kuriuos iš jų čia paminėsiu. Plk. V. Skorubskis, vienas iš gruodžio 17 d. perversmo rengėjų, gyveno čia kaip politinis emigrantas su jam mokama alga, nes Lietuvoje tuo laiku buvo nepageidaujamas. Jam nuobodu čia buvo gyventi be jokio užsiėmimo, tad pradėjo rašyti knygą apie tautos prisikėlimą, kurią išleido prancūzų kalba, pavadinta "La Resurectien d'un peuple". Jis prancūzų kalbos nemokėjo, rašė lietuviškai, o vertė viena Paryžiaus lenkė-prancūzė, tad knyga išėjo su lenkiška tendencija, ir autorius turėjo daug priekaištų Kaune. Jis dažnai kviesdavosi mus, studentus, pas save ir vaišindavo, o vėliau eidavom į Bulmišo kavinės terasą, kur jis mėgdavo pasakoti istorijas apie perversmą: "O to brolau" – toks buvo jo priežodis – "tada man liko tik du keliai, laimėti ar nusišauti" ...

Kartais, bėgdamas pro šalį, prisėsdavo prie mūsų L. Natkevičius, (vėliau atstovas Maskvoje), kuris visad nešiojosi portfelį ir buvo labai užimtas. Iš jo, kaip iš diplomato, nieko nesužinosi, pasakydavo tik: "Skubu, nes rytoj turiu pavažiuoti į Ženevą, o poryt turiu būti Briuselyje!" Jis buvo užsienių reikalų ministerijos koks tai politinis korespondentas ar agentas. Boulevard St. Michel (sutrumpintai vadindavom Bulmiš) buvo kaip Laisvės alėja Kaune, jei nori lietuvį sutikti, tai eik į Bulmiš ...

Vieną kartą bevaikščiojant ten su St. Bačkiu, sutikome lietuvį studentą su juoda berete. Pasikalbėjus trumpai ir išsiskyrus, aš klausiu Bačkio: "Kas jis toks?" Sako: "Argi nepažįsti kunigo Krupavičiaus?" "Gaila", sakau, "kad nepasakei jo pavardės anksčiau, būčiau pasikalbėjęs, nes aš tris metus pas jį tarnavau ŽŪM, be to, kas jį gali pažinti be ūsų ir barzdos"... Krupavičius, 1926 m. išverstas iš ministro kėdės ir neturėdamas ko veikti, studijavo tada Lilėje (netoli Belgijos), bet atsilankydavo ir Paryžiuje.

Voldemaras, kaip užsienio reikalų ministras, irgi dažnai užsukdavo į Paryžių, pakeliui į Ženevą arba grįžtant iš jos. Ženevos posėdžių metu Voldemaro pavardė mirgėjo Paryžiaus laikraščių skiltyse, o jo kalbos posėdžiuose buvo plačiausiai aprašomos.

Jis buvo populiarus ne tik Prancūzijoj, bet ir kituose kraštuose. Prancūzai mėgdavo klaust svetimšalių studentų, iš kurio krašto kilę; kai užklaustas pasakai "Lithuanie", tai matai, kad klausėjas nedaug ne ką žino apie ją, bet kai pamini "Voldemaras", tada jis viską žino; ir apie Vilniaus problemą, ir apie Klaipėdą.

Vieno laikraščio redakcijos vitrinoje ilgą laiką kabėjo Europos žemėlapis su užrašu "Carte de Dictateurs", kuriame ant kiekvienos diktatorinės valstybės patalpinta diktatoriaus fotografija ir pavardė. Ant Lietuvos ploto buvo Voldemaras, o netoli jo du Juozai (Stalinas ir Pilsudkis), viduryje – Vengrijos Horthy, o pietuose – Ataturk, Mussolini ir Primo de Rivera. Tiek tada Europoje diktatorių tebuvo. Prancūzai suteikė tą "garbę" Voldemarui be reikalo – po metų jis buvo atleistas iš "diktatoriaus" pareigų.

Voldemaras vis dėlto buvo didelis valstybininkas – jis iškėlė Lietuvos vardą pasaulio plotmėje. Iš visų pabaltiečių tik jo vieno fotografija patalpinta gražiame leidinyje "Pictorial Hystory of the World".

Dr. Stasys Bačkis

Juozas Kajeckas

Paminėtina ir plk. Valušis (prezidento žentas), kuris ką tai studijavo, ir dvi solistės, atvykusios iš Milano, – Puodėnaitė ir Dievaitytė. Jos pagyvino studentišką gyvenimą, nes daugiau lietuvaičių nebuvo. Pirmoji anksti mirė, o Dievaitytė – praėjusiais metais.

Daugiausia lietuviai studentai gyveno Lotynų kvartale, kurio ašys – Boulevard St. Michel, Rue St. Germain, Blvd. Montparnasse ir kitos šalutinės gatvės. Jame namai buvo seni, be centrinio šildymo ir be liftų. Kambariuose vietoj krosnių buvo židiniai kūrenami akmens anglimis – boulė (bulvių formos), o nesant keltuvų reikėjo kopti laiptais iki penkto aukšto. Kaina tokio kambario 60-100 fr. mėn., geresnis kambarys su centriniu šildymu (ne Lotynų kvartale) kainavo iki 200 fr. mėn. Čia nebuvo mados, kad šeima priimtų studentą gyventi "ant buto", kaip tai buvo Lietuvoje ar Vokietijoje. Visi studentai čia gyveno viešbučiuose arba prie mokyklų bendrabučiuose.

Sunku buvo įprasti prie prancūziškų valgių restoranuose. Pavalgęs pietus už 2-3 fr., išeidavai alkanas. Daugiausia eidavom pietauti į rusų restoranus "K Nam" ir "Coq d' Or" (Zolotoj Pietušok), kur paruošdavo valgius panašiai kaip Kaune. Ypač skanus buvo jų "boršč", kuriuos mėgo ir prancūzai.

Lotynų kvartale tik tie du rusų restoranai tebuvo, tai juose visad pilna žmonių ir reikėjo laukti eilės. Per dieną nenutrūkstamai grojo Vertinskio ir kitas rusiškas plokšteles su nostalgiškomis dainomis "O žizn moja – proščai daliokaja sovietskaja Moskva" ir panašiai. Tuo metu Paryžiuje rusų emigrantų visur buvo pilna. Monmartre naktimis grojo rusų balalaikos, dainavo kazokų chorai, šoko "pliaskas", rijo kardus ir kitaip jie sau prasimanė emigrantišką gyvenimą.

Mokslui prasidėjus, persikėliau gyventi į bendrabutį internatą, nes ten daug pigiau ir patogiau. Mokykla ir bendrabutis buvo aptverti aukšta mūro tvora, prie vartų būdelėj sėdėjo sargas, kuris išleisdavo ir įleisdavo tik su leidimais (permission), o juos duodavo tik sekmadieniais išeiti.

Mokykloj tvarka buvo griežta, reikėjo lankyti kiekvieną pamoką ir vesti užrašus, kuriuos tikrindavo. Po piet iki 8 val. reikėjo dirbti braižyklose, dirbtuvėse ir laboratorijose. Kas nesilaikė nustatytos tvarkos, tuoj buvo šalinamas. Toje mokykloje buvo daug anamitų, net keli princai. Prancūzai vadino anamitais visus studentus iš Indokinijos, kurią prancūzai tada valdė.

BUS DAUGIAU

Paryžiaus operos rūmai

sudbury

RAMUNĖLĖS KRIKŠTYNOS

Motinų pagerbimas įvyko gegužės 8 d., ukrainiečių salėje. Dalyvavo ypač daug motinų, tautiečių ir jaunimo. Minėjimą trumpu žodžiu atidarė LB valdybos pirm. Juozas Bataitis ir paskaitai pakvietė mokyt. Silviją Martinkutę.

Tur būt, pirmą kartą tokie mieli, švelnūs, su poezijos priemaišomis, jaudiną žodžiai smigo į motinų ir dalyvių širdis. Tai buvo puikus žodis motinoms.

Šis minėjimas buvo įspūdingas dar ir tuo, kad motinų pagarbai buvo įjungtas ir jaunimas — tautinių šokių grupė, kuriai ta pačia proga buvo suteiktas vardas — atliktos krikštynos.

Scenoje pasirodė šokėjų grupė, jų vadovė Silvija Martinkutė, kūmai kun. Antanas Sabas, mokytoja Marija Venskienė, liudininkai LB v. pirm. Juozas Bataitis, LB v. kultūrinių reikalų vadovė Elena Šviežikienė. Perskaitytas aktas, kad jaunimo tautinių šokių grupei suteikiamas "Ramunėlės" vardas, tuo būdu įteisinant lietuvių kolonijos gyvenime. Aktą perskaitė ir parašus paėmė LB v. sekretorius Juozas Kručas.

Dar mažytė būsima kandidatė į "Ramunėlės" tautinių šokių grupę Vida Stankutė, visuomenės vardu, simbolinę ramunėlių puokštę įteikė vadovei Silvijai Martinkutei, o kūma Marija Venskienė, padedant kun. A. Sabui, kiekvienam šokėjui prisegė po ramunėlę, o jie prisistatė, pasisakydami savo pavardes. Šokėjos tautiniuose rūbuose žengia į sceną, nešdamos po raidę, iš kurių sudarė žodį "Motina", grupės vadovei poetiškai išreiškiant kiekvienos raidės prasmę motinos garbei.

Programai pasibaigus, LV v. pirm. J. Bataitis padėkojo "Ramunėlės" šokėjams, vadovei S. Martinkutei ir akordionistui Antanui Gataučiui. Krikštynų "tortus", skanėsius vaišių stalui parūpino kūma ir jaunimo tėvai, už tai jiems tenka širdinga padėka. Jaunimas vaišinosi, vaišino motinas ir dalyvius. Vėliau tęsėsi linksmi šokiai. Iš svečių dalyvavo J. Okmanai iš Sault Ste Marie, Ont. Loterijoje laimingieji: Povilas Jutelies ir Gudriūnienė.

Po Sudburio Ramunėlės krikštynų. J. Remeikio nuotraukoje tarp kūmų M. Venskienės ir kun. Ant. Sabo – Ramunėlės vadovė S. Martinkutė.

• "Ramunėlė" buvo pakviesta ir gražiai atliko šokių programą pavasario koncerte Laurentian universitete. Organizavo Sudbury Folk Art Council.

• Tautinių šokių šventės proga Chicagoje, tautinių šokių vadovų kursuose mūsų kolonija atstovaus "Ramunėlės" vadovė Silvija Martinkutė.

• "Geležinio vilko" žūklautojų ir medžiotojų klubo narių metiniame susirinkime ir vakarienėje aptartos ateities veiklos gairės.

Paskirta 100 dol. stipendija klubo narių vaikams, studijuojantiems universitetuose. Stipendija bus skiriama loterijos būdu pirmoje "Geležinio vilko" klubo gegužinėje. Klubui vadovauja pirm. Stasys Krivickas, ižd. Povilas Jutelis, sekr. Mykolas Pranskūnas. Šiais metais klube yra 60 narių.

• Juozas Galzickas gavo liūdną žinią, kad Lietuvoje mirė jo motina. J. Glizickui ir jo šeimai — širdinga užuojauta.

• Tumo-Vaižganto šeštadieninė mokykla baigė mokslo metus. Užbaigtuvių dieną mokiniai pavaišinti ir parodytos skaidrės iš dabartinio Lietuvos gyvenimo. Šiais metais mokytojavo M. Venskienė (vedėja) ir kun. A. Sabas. J. Kr.

hamilton

GIEDRAIČIO SUSIRINKIMAS

Gegužės 16 d. Hamiltono medžiotojų ir žūklautojų klubas Giedraitis turėjo savo metinį narių susirinkimą jau savose šaudyklos patalpose, kurios gana gražiai išpuoštos. Klubas žengia į vis didesnį savarankiškumą.

Susirinkus gana gražiam skaičiui narių, susirinkimas praėjo gražioj nuotaikoj. Išrinkta nauja valdyba: pirm. A. Biunys, kas.-sekr. A. Povilauskas, šaudyklos vadovas V. Svilas su talkininkais A. Šilinsku ir A. Priealgausku, medžiotojų sekcijos vadovas A. Pintulis ir žūklautojų — A. Paulius.

Klubas plečiasi ir būta daug sumanymų. Klubas yra vienas iš pajėgiausių Hamiltono lietuvių organizacijų.

Po susirinkimo buvo puikios vaišės. Linksmąją dalį atliko patys klubo nariai: lenktynės poromis, puodynės daužymas užrištom akim, daina, rateliai su papliauškinimais ir t.t. Vakare buvo nuleista čia plėvesuojanti lietuviška trispalvė, sugiedotas Lietuvos himnas, be jokių prakalbų, bet nuoširdžiai, lietuviškai. A. P.

TRUDEAU HAMILTONE

Ambicingas Hamiltonas (taip parašyta iškabose prie didesnių kelių, įvažiuojant į miestą) 125 metų gimimo sukaktį švęs nuo birželio 9 d. iki liepos 9 d. Taigi Hamiltonas iškilmių ženkle bus visą mėnesį. Ta proga Kanados Pierre Trudeau jau pirmąją šventės dieną atvyksta Hamiltonan dienos vizitui. Jis aplankys dvi gimnazijas, pradžios mokyklą, rotušę, Dundurn restauruotą pilį, plieno fabriką The Stelco of Canada Ltd., atstatomą ankščiau išgriautą kvartalą miesto centre, kuriame statoma 10 mil. vertės miesto auditorija su 2000 sėdimų vietų, kurioje lietuviai turės progos suruošti Liet. dieną.

Šioje šventėje dalyvaus visos miesto etninės grupės, jų tarpe ir lietuviai.

CIL DAŽAI — LOBIS

Chez (Nom du marchand)

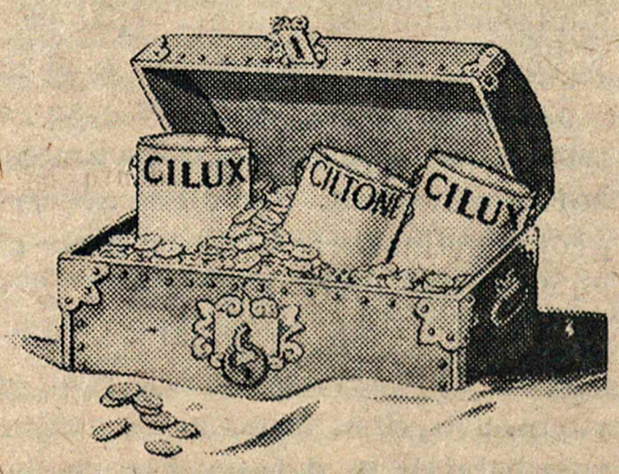

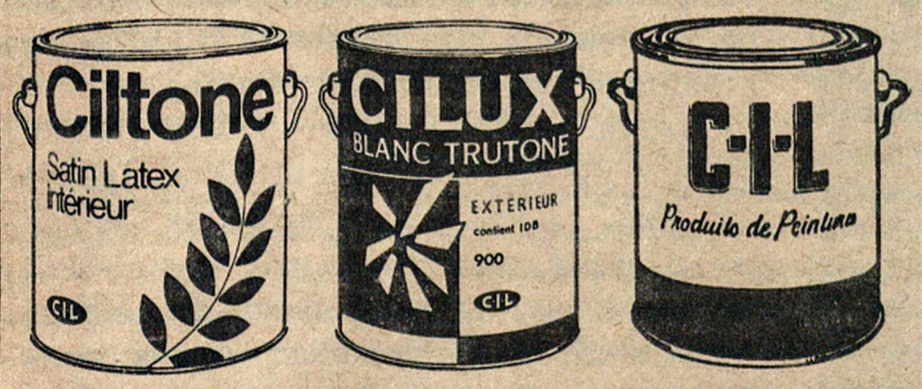

Lengvai dengia vienu dažymu. 1000 spalvų pasirinkimas. Teptukai ir voleliai plaunami vandeniu.

Tik 8.75 dol.

Garantuoti vienos dangos išlaukiniai dažai

Tik 10.00 dol.

Ypač aukštos kokybės dažai. Pusiau matiniai vidui ir pusiau blizgantys laukui.

Tik 5.50 dol.

ESPACE RÉSERVÉ AU MARCHAND

A1-25F

Lietuvių diena greičiausia bus birželio pabaigoj ar liepos pirmoji diena. Joje dalyvaus Gyvataras, Aidas ir parado šokių grupė. Manoma paruošti ir parado vežimą. Galutinų planų dar nėra. Zp

EISMO
NELAIMĖ

Gegužės pirmąją dieną greitakelyje Toronto-Hamilton , namo grįžtančius J. Asmenavičių, jo žmoną ir L. Skripkutę ištiko eismo nelaimė. Mašinos vairuotojas Asmenavičius, pastebėjęs priešakyke važiuojančios mašinos krypinėjimus dėl nuleistos padangos, suko kelio nuošalėn, vengdamas susidūrimo. Šlapiam keliui esant sukta mašina atsitrenkė į kelio perskyros tvorelę, išmesdama iš mašinos jo žmoną ir Skripkutę. Žmonai lūžo ranka trijose vietose, sužalota nosis ir veidas, Skripkutei lūžo 2 šonkauliai. Pats vairuotojas buvo sutrenktas. Greit atvykusi pirmoji pagalba nalaiminguosius nuvežė ligoninėn.

Visi gydosi namuose. Automobilis nugabenta į laužą. Dėl nelaimės dar tęsiama kvota. Nelaimingiosius užjaučiame ir linkime greit pasveikti.

Zp

ŠACHMATAI

Lietuviai šachmatininkai vėl sujudėjo: gegužės 9 d. turėjo varžybas su estų šachmatininkais. Iš 10 numatytų lentų laimėjo tik 7 (trūko estų žaidėjų). Šį kartą laimėjimas atiteko lietuviams. Lengvai oponentą nugalėjo B. Kronas, greit gavęs figūrų persvarą. Antruoju baigė A. Patamsis, gudriu ėjimu už žirgą "nukniaukęs" karalienę. Po to sekė ir kitų laimėjimai. Sunkias varžybas turėjo L. Koperskis, kurio oponentas stengėsi vesti "nervų kara". Tokiu būdu partiją lošė net penkias val., susitarta baigti lygiomis. Klubo sekretorė Subatninkaitė vėl stiprino žaidėjus kavute ir pyragaičiais. Sekančios varžybos numatomos su stiproku vokiečių klubu.

Varžybose dalyvauja šie lietuviai: J. Chrolovičius, P. Breichmanas, L. Koperskis, P. Sakalas, B. Kronas, A. Repčys, V. Leparskas, A. Vainauskas, A. Matulienė ir A. Patamsis. Zp

MOTINOS
DIENA

Motinos dienos minėjimas buvo pradėtas pamaldomis liet. AV parapijos bažnyčioje gegužės 9 d. Už motinas mišias atnašavo tėvas Augustinas, kuris pasakė pamokslą motinos garbei. Po mišių už mirusias motinas buvo giedota Libera ir padėtas gėlių vainikas.

Minėjimas buvo tęsiamas Jaun. Centro salėje. Jį atidaręs B-nės pirm. K. Mileris trumpai pabrėžė motinos reikšmę šeimoje ir gyvenime. Kalbėti pakvietė iš Otavos atvykusią dr. M. Ramūnienę, kuri pusvalandžio žodyje daugiausia naudojosi citatomis iš liet. kūrinių.

Meninę dalį, koordinuotą mok. Mikšienės, atliko pradžios mokyklos vaikučiai. Maži pipirai pašoko Noriu miego, didesnės mergaitės atliko montažiuką bei pašoko tautinių šokių.

Po programos K. Mileris visus pakvietė vaišių: kavutės ir pyragaičių, kuriuos parūpino B-nės valdyba savo lėšomis. Svečių buvo per 150. Zp

VEDYBOS IR
POBŪVIS

Audronė Gasiūnaitė ir Alfonsas Palčiauskas sutarė sumainyti aukso žiedelius. Vedybos įvyksta birželio 19 d. Jaunoji dirba The Stelco of Canada Ltd. sveikatos skyriuje, o jaunasis įsigijęs mokytojo profesiją McMaster universitete.

Ta proga grupė moterų nuotakai suruošė staigmeną gegužės 16 d. jos tėvelių namuose, Burlingtono miestelyje. Susirinko per 60 moterų, kurios nuotakai palinkėjo sėkmės ir apdovanojo dovanomis Zp

ŠEIMOS
ŠVENTĖ

Stasė ir Jonas Gimžauskai gegužės 8 d. atšventė 25 metų vedybinę sukaktį. Bažnyčioje klebonas prel. dr. Tadarauskas atliko tam skirtas apeigas ir pasveikino solenizantus. Vakare jų namuose buvo sukviesta per kapa svečių iškilmingiems pietums.

Vaišių metu sveikino solenizanto vyr. brolis Kazimieras, atvykęs iš Amerikos, Pyragius ir Keliačius iš Hamiltono. Tėvelius pasveikino ir dukrelė Jūratė.

Raštu iš Lietuvos pasveikino ten gyvenų visi giminės bei jaunystės draugai. Sveikinimų raštu buvo gauta ir iš kitų Kanados vietų. Sukaktininkai gavo daug įvairių dovanų.

Vakaras praėjo labai malonioje nuotaikoje. Vaišių dalyviai buvo dėkingi solenizantams už suteiktą progą dalyvauti jų šventėje ir už nuotaikingai praleistą vakarą. Šviesios ateities ir ilgiausių metų dar kartą.

Zp

BIBLIOTEKOS
IR KNYGOS

Hamiltoniečiai pavieniai ar grupiniai yra aprūpinę vietos anglų bibliotekas knygomis anglų kalba apie Lietuvą. Yra dovanota ir Liet. Enciklopedija liet. kalba. Pastatomas gražus mostas padarytas B-nės valdybos, kuri nupirko ir įteikė McMaster universitetui knygą anglų kalba — prof. S. Vardžio "Lithuania under the Soviets".

Primintina, kad miesto valdybos centro bibliotekoje yra ir lietuviškų knygų skyrelis, betgi labai negausus ir skurdus. Skaitytojai užregistruoti tik du. Būtų labai gražu, jei, kas turėdamas atliekamą knygą, galėtų ten atiduoti. Taip pat reiktų parodyti didesnį skaitytojų judėjimą. Zp

LANKĖSI
GIMNAZIJOJE

Balandžio mėn. Vasario 16 gimnazijoje, Vokietijoje, lankėsi hamiltonietis St. Kačinskas.

london, ont.

SPORTININKŲ
VAKARAS

Gegužės 8 d. Londono sportininkai surengė puikų vakarą, kuris įvyko parapijos salėje. Sporto vadovas Leonas Butkus,

(keliama į 12 psl.)

Dalis Sudburio Ramunėlės šokėjų prie krikštynų vaišių. J. Remeikio nuotr.

Hamiltono miesto 125 metų įkūrimo proga, gegužės 30 d., 4 val. p.p. *SCOTT PARK HIGH SCHOOL AUDITORIJOJE*, 1055 King St. East, Hamiltone

GYVATARAS

rengia TAUTINIŲ ŠOKIŲ ir DAINU

KONCERTĄ

Programoje:
- Jaunimo Centro Studentų ansamblis iš Čikagos
- Solistė Birutė Kemežaitė iš Čikagos
- Solistas Jonas Vaškevičius iš Toronto
- Hamiltono Gyvataras

Visus Hamiltono ir apylinkių lietuvius maloniai kviečiame dalyvauti

Gyvataras

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS "TALKA"
21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:

pirmadieniais	9.30 — 5 v. p.p.
antradieniais	9.30 — 5 v. p.p.
trečiadieniais	9.30 — 5 v. p.p.
ketvirtadieniais	9.30 — 5 v. p.p.
penktadieniais	9.30 — 8 val. vak.
šeštadieniais	9.00 — 1 v. p.p.

Liepos ir Rugpjūčio mėn. šeštadieniais "Talka" uždaryta.

Mokame už:

depozitus	5%
šėrus ir sutaupas	6 %
už vienų metų terminuotus indėlius	6½ %
ir virš $10.000 - 3 metams	7 %

Duodame:

asmenines paskolas iš	10%
nekiln. turto paskolas iš	8½ %

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pflugs čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $2.500.000

london, ont.

(atkelta iš 11 psl.)

jn., įdėjo daug darbo į šį parengimą.

Jis maloniai pasveikino kiekvieną atvykusį svečią ir padėkojo už atvykimą. Tuo šis vakaras smarkiai skyrėsi nuo ankščiau buvusių sportininkų parengimų.

Daug sekmės jaunajam Butkui ir toliau darbuotis. Pasilinksminime buvo labai gera nuotaika, nors publikos galėjo ir daugiau būti. Tikėkime, kad kitais metais bus pilna pilnutėlė salė. Sėkmės Londono sportininkams.

B. A.

st.catharines

BENDRUOMENĖS VEIKLA

Bendruomenės valdyba birželio 13 d., 11 val., tuojau po pamaldų, vienuolyno patalpose ruošia birželio išvežtųjų žiauriąją sukaktį.

Tą dieną bus atnašaujamos Šv. Mišios už žuvusius ir komunistų nukankintus lietuvius, Lietuvoje ir Sibire. Minėjime paskaitą skaitys skautų veikėjas Br. Simonaitis iš Port Colborne. Minėjimui pritaikintą programą paruoš sumani ir gabi meno vadovė Stasė Zubrickienė - Verbickaitė su vietos pajėgomis.

Apie birželio žiauriuosius vežimus senoji karta puikiai prisimena, ir mažai čia esančių šeimų nebūtų paliesta. Tautinė pareiga mus įpareigoja šiame minėjime dalyvauti ir atsivesti savo vaikus, kad jie susidarytų vaizdą, koks yra žiaurus komunizmas, pavergęs laisvas tautas ir tėvų gimtą kraštą Lietuvą.

17-tos Kanados Lietuvių dienos ruoša vyksta palaipsniui.

Su menininkais susirašinėjama ir tariamasi dėl programos sudarymo.

Kadangi tuo pačiu metu padėkos dienos ilgąjį savaitgalį įvyksta ir Kanados jaunimo kongresas, tai ir programą išpildys jaunieji menininkai. Kaip tik bus vadovų P. Bolso ir muziko A. Paulionio sudaryta programa, tuojau paskelbsime visuomenei.

Talkininkaujant veikliam parapijos klebonui tėv. Juvenaliui Liaubai, koncertui pati didžiausia salė jau gauta žymiai geresnėmis sąlygomis. Be to, meno tautinė paroda jau sudaroma ir reikšmingi meno dirbiniai gabenami į vienuolyno patalpas. Ir čia didelę paslaugą ir paramą susilaukiame iš parapijos klebono. Be valdybos, rengimo komitete dalyvauja per 15 veikliausių apylinkės lietuvių. Reikalui esant, komitetas bus plečiamas.

Su Kanados lietuvių jaunimo kongreso rengimo pirm. G. Breichmanu palaikomas ryšys ir artimiausiu laiku bus sušauktas bendras posėdis.

toronto

PAMINKLAS STEPUI KAIRIUI

Prieš daugiau kaip vienerius metus su mumis labai nelauktai išsiskyrė žinomas bendruomenės ir skautų veikėjas a.a. Stepas Kairys. Arčiau prie visuomeninio darbo stovientieji dar ir šiandien negali susigyventi su to staigaus išsiskyrimo realybe, bet vienerių metų velionies netekimo patirtis teleidžia žvelgti amžinon tikrovėn, kurioje mes randame šv. Jono Krikšt. lietuvių kapinėse draugų ir bičiulių eilėje įrikiuotą a.a. Stepo Kairio kapą.

Mes netikime granito grožiu, netikime jo verte ir amžinumu — mes tik norime įprasta tvarka atžymėti vietą, kur yra palaidotas velionis. Manydami, kad tą vietą atžymėti paminklu yra platesnės visuomenės uždavinys, sudarome progą kiekvienam lietuviui, kiekvienai visuomeninei grupei prisidėti prie šio uždavinio.

Mirusiojo šeimai pasirenkant, dail. T. Valius, panaudodamas vieną iš savo kūrinių, paruošė projektą, pagal kurį paminklas užsakytas ir numatytas baigti birželio pabaigoje.

Projektui įgyvendinti sudarytas specialus komitetas: kun. P. Ažubalis, dr. S. Čepas, S. Krašauskas, A. Kuolienė, P. Molis, B. Sakalas, Č. Senkevičius, A. Ščepavičienė, G. Valiūnienė, T. Valius.

Aukos gali būti įteikiamos ar siunčiamos komiteto nariams arba deponuojamos Toronto Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyve, 999 College St., Toronto 4, Ont. Ein. sąsk. Nr. 2433. Čekius rašyti vardu: "Stepo Kairio paminklui statyti komitetas".

Už dėmesį ir paramą iš anksto dėkojame.

Komitetas

montreal

IŠVYKSTA Į LIETUVĄ

Nemaža lietuvių grupė gegužės 25 d. išvyko turistinei kelionei į Lietuvą.

Adrijos kelionių biuro suorganizuota grupė Aerofloto lėktuvu Maskvą pasieks tos pačios dienos 4,20 val. p.p., kur juos pasitiks Vilniaus Inturisto atstovas, tur būt, kalbantis lietuviškai. Kitą rytą, gegužės 26 d., turistai skris į Vilnių. Po dešimties dienų, birželio 5 d., turistai vėl bus išskraidinti į Maskvą, kur praleis dvi dienas. Grupė Montrealin grįš birželio 7 d., 4,10 val. p.p.

Turistinėje kelionėje dalyvauja J. Balčiūnas, V. Biliūnienė, L. Čečkauskas, M. Dubauskienė, Vl. Giriūnas, A. Gudžiūnienė, P. Katelė, Br. Lukoševičienė, Iz. Mališka, L. Martinienė, J. Matulevičienė, A. Niaurai, St. Norkienė, J. Petrulis, E. Petrulienė, A. Račiūnienė, A. Rudzianskienė, V. Ragulis, M. Ragulienė, Gn. Rutkauskienė, J. Staniulis, E. Szewczuk, A. Vaitiekūnas, J. Vaitiekūnienė, B. Volatkevičiai, Vl. Vanagas, St. Vasiliauskienė, T. Vilimai, V. Keturkienė.

SVEČIAVOSI MONTREALYJE

Praeitą savaitgalį, be kitų, Montrealyje pas P. Botyrus lankėsi V. Švedienė, pas dukrą ir žentą L. A. Dvarionus viešėjo Ad. Dvarionienė. Montrealyje savaitgalį praleido ir jaunas dainininkas Algis Kaupas.

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be muito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALŪZA

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA	IMA
5½% už depozitus	8% už asm. paskolas
6% už šėrus (numatoma)	
6½% už 1 m. term. dep.	8½% už mortgičius
7% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

SEKANTYS LIETUVIAI GYDYTOJAI

PERKELIA SAVO KABINETUS

nuo š.m. gegužės 1 d. į

NAUJĄ MEDICINOS CENTRĄ

2299 DUNDAS STREET WEST

(Bloor St. W. — Dundas požeminio stotis):

Dr. A. Pacevičius, telefonas 534-4778

Dr. St. Pacevičius, telefonas 535-5752

Dr. A. Valadka, telefonas 531-2933

Dr. J. Yčas, telefonas 535-0161

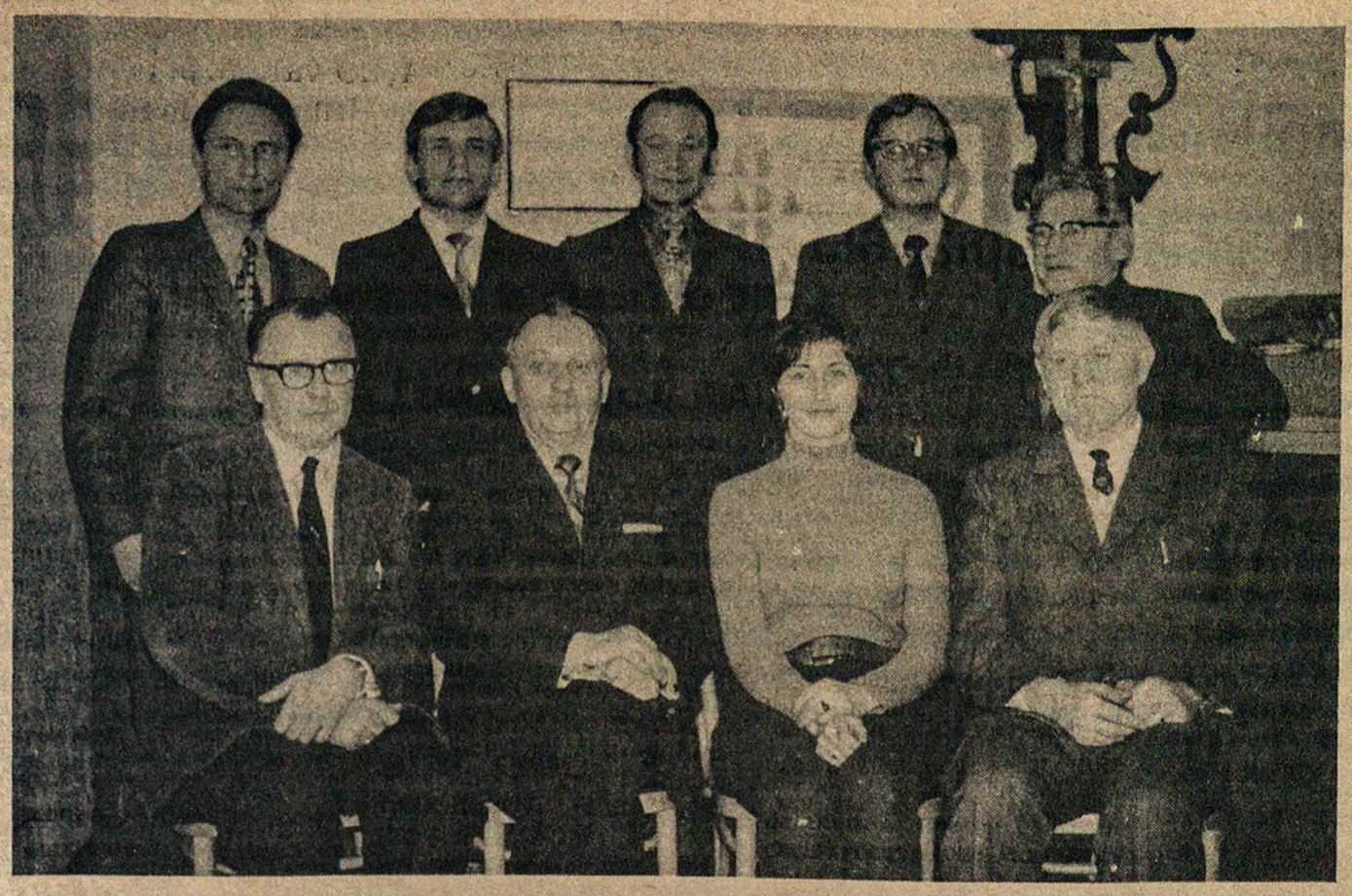

Kadencija baigęs KLB Montrealio Seimelio prezidiumas. Sėdi iš kairės: ižd. J. Šiaučiulis, pirm. Pr. Rudinskas, L. Gedvilaitė, sekr. P. Adamonis, stovi: Iz. Mališka, J. Augaitis, vicepirm. V. Žižys, E. Barisa, R. Simianiukštis.

ninkas J. Vaškevičius iš Toronto. Iš Toronto taip pat lankosi tėv. Paulius Baltakis.

Iš Brampton, Ont. lankėsi Rūta Urbonaitė.

Taip pat keletas studentų iš Toronto praleido savaitgalį Montrealyje.

PO OPERACIJOS

Juozas Šiaučiulis po sėkmingos tulžies operacijos jaučiasi labai gerai.

Reed Memorial ligoninėje J. Šiaučiulį, uolų visuomenininką ir NL bendradarbį, gydo dr. A. S. Popieraitis.

"UNDER ATTACK"

Montrealio lietuvių Akademinis sambūris savo sekančio renginio rėmais pasirinko populiarios televizijos programos "Under Attack" pobūdį. Penki puolėjai – o gal "tardytojai"? – puls ir kritikuos vieną asmenį.

Tokia "auka" Sambūrio renginyje sutiko būti kun. dr. F. Jucevičius, kuris gins savo pažiūras ir mintis, išreikštas jo knygoje "Tauta mito ir tikrovės žaisme". Dalyviai taip pat turės progos įsijungti į pokalbį, kurį moderuos Romas Otto.

Renginys vyks gegužės 28 d.

IŠTEKĖJO

A. N. Išganaitytė ištekėjo už A. M. Archibald.

Vyrauja jaunieji

Naujai išrinkta Kanados Lietuvių Bendruonenės Montrealio Seimelio pirmasis posėdis įvyko gegužės 20 d. Posėdį atidarė buv. Seimelio prezidiumo pirm. Pr. Rudinskas, pasiūlydamas posėdžio prezidiumą — pirm. S. Kęsgailą ir sekr. R. Valinskienę, kurie, visuotinu pritarimu, perėmė posėdžio vedimą.

A. Mylei perskaičius paskutinės Seimelio sesijos protokolą, Pr. Rudinskas patiekė buvusios kadencijos Seimelio prezidiumo veiklos pranešimą, kuris NL bus spausdinamas atskirai.

Įgaliotinis kultūros ir švietimo reikalams A. Kličius savo pranešime nurodė, kad kultūrinė veikla Montrealyje vystoma atskirų organizacijų, kaip jaunimo ansamblio Gintaro, Aušros Vartų parapijos choro, Akademinio sambūrio ir kitų. Tokie vienetai veikia savarankiškai ir iš Bendruomenės medžiaginės paramos nereikalauja, tik moralinės. Pasak pranešėjo, visi montrealiečiai gali džiaugtis ir didžiuotis, kad šitie vienetai patys išsilaiko, o pastaruoju metu netgi labai sėkmingai Montrealį atstovauja kitataučių ir kitų kolonijų akyse.

A. Kličius priminė, kad praeitaisiais metais buvo Bendruomenės suruoštas E. Kardelienės muzikos studijos 20 metų sukakties minėjimas ir naujos E. Kardelienės plokštelės pristatymas. Seimelis visų lietuvių vardu E. Kardelienei įteikė specialų adresą.

Ilgiau apsistojęs ties švietimo reikalais, pranešėjas nurodė, kad Montrealyje visa eilė organizacijų rūpinasi lietuviškojo jaunimo švietimu ir auklėjimu. Pvz., skautų ir skaučių tuntai, moksleiviai ateitininkai, Baltijos stovyklavietė, studentų sąjunga, Tauro sporto klubo jaunių krepšinio komanda bei kiti auklėjimo vienetai.

Anksčiau veikusios dvi šeštadieninės mokyklos ir lituanistiniai kursai prieš dvejus metus buvo sujungti į vieną Montrealio lituanistinę mokyklą, kuri yra svarbiausias ir veikliausias auklėjimo vienetas. Šįmet veikė parengiamasis ir 9 mokyklos skyriai su 12 mokytojų. Mokyklą lankė 99 mokiniai. Mokyklos vedėja G. Gedvilienė pati nedėstė, bet visą savo dėmesį skyrė organizacijai ir koordinacijai.

Pažymėtina, kad iš 12 mokytojų — penki buvo

(keliama į 14 psl.)

Tony's Photo Studio
1920 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

ATLIEKAMI ĮVAIRŪS MŪRINIMO DARBAI IR VIŠOKERIOPI REMONTAI. CEMENTO, MEDŽIO DARBAI, GELEŽIES SUVIRINIMAS (WELDING). VYKSTU IR Į PROVINCIJĄ ONTARIO IR QUEBEKO.
M. Krauza
10167 48th Avenue, Montreal 477
Tel. 665-2278

Baltic Woodwork Co.
K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS
Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.
547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.
7725 RUE GEORGE LASALLE, P.Q. Tel.: 366-0500 366-4203
• TAISOME IR DAŽOME AUTO-MAŠINAS.
• ESAME SPECIALISTAI MOTORINIU ROGIŲ
SAV. G. DESROCHERS

TEXACO
MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)
POINTE CLAIRE, P.Q. — 601 St. Jean Road. Tel. 695-3883
ILLE BIZARD, P.Q. — 459 Cheerier Street. Tel. 626-5175
• Parduodami "SCORPION" firmos motorinės rogės.
• Atsitiktiniai ir kapitaliniai auto-mašinų remontai.
• Degalai, tepalai, padangos ir kt.
• Lengvai pasiekiama greitkeliu Nr. 40.

BELLAZZI-LAMY INC.
ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:
Durys, langų rėmai. Izoliacija. Ten-Test.
Masonite, statybinis popieris, cementas,
B. P. išdirbiniai ir visa kt.
7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Highland Auto Body
611 LAFLEUR AVE., LaSALLE
***
TEL. 366-7281
***
• Atliekami mechaniniai darbai
• Išorės taisymas ir dažymas
• Dunlop padangos ir baterijos
(Lietuviams nuolaida)
Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Jetté & Frère Ltée
Plumbing & Heating kontraktorius
366-0330
140 - 2e AVENUE LASALLE
• Šildymo ir vandentiekio taisymas ir nauji įrengimai.
• Vandens šildymui tankų pardavimas ir įrengimas.
• Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas.
• Visi įkainavimai neapmokami.

montreal

(atkelta iš 13 psl.)

jaunosios kartos atstovai. Tas pats pasakytina ir apie tėvų komitetą, kurio penki iš septynių nariai taip pat priklausė jaunajai kartai.

Kiekvieną rudenį keletas mokytojų vyksta į mokytojų kursus Dainavoje prie Detroito. Be to, kiekvienais metais keletas mokytojų dalyvauja savaitgalio kursuose, kurie vyksta Kanadoje. Šįmet vienadieniai kursai buvo suruošti ir Montrealyje. Juos pravedė PLB švietimo įgaliotinis A. Rinkūnas.

KLB Kr. valdybos švietimo skyriaus suorganizuotose tarpmokyklinėse lituanistinėse varžybose Montrealio lituanistinės mokyklos mokiniai laimėjo didžiausią premijų skaičių — daugiau netgi už Toronto lit. mokyklą, kurioje mokosi 500 mokinių.

Lituanistinė mokykla, be to, kasmet ruošia savo Vasario 16 minėjimus, mokslo metų užbaigimo vakarus ir Motinos dienos minėjimus.

Metinis mokyklos biudžetas 4500 dol. Pusė šios sumos surenkama iš tėvų mokslapinigiais, tačiau apie 2300 dol. tenka surinkti iš kitų šaltinių. Šįmet tėvų komitetas išsiuntinėjo apie 1200 laiškų organizacijoms ir pavieniams asmenims, prašydamas paremti mokyklą. Iki šiol šis vajus jau sutraukė apie 740 dol. aukų. Be to, Litas lit. mokyklai paskyrė 800 dol., o Kvebeko imigracijos ministerija — 1140 dol. Tokiu būdu lituanistinė mokykla finansiškai pati išsiverčia ir iš Bendruomenės telaukia moralinės paramos.

Mokykla jau šįmet išleido apie 500 dol. įsigyti prožektoriui, skaidrėm. vaizdinėm priemonėm.

Šalia lituanistinės mokyklos veikia ir lituanistinis seminaras, kurį lankė 10-14 mokyklą baigusių mokinių. Seminaras vyksta kas 2-3 savaites mokyklos patalpose. Šįmet seminarui vadovavo dr. Ilona Gražytė ir dr. Henrikas Nagys.

Pabaigoje Alg. Kličius nurodė, kad iki šiol mokyklos mokinių skaičius mažėjo, bet jis išreiškė pasitikėjimą jaunosios kartos tėvais, kurie daug rimčiau žiūri į savo vaikų lituanistinį auklėjimą. "Tai, aš manau, užtikrins mokyklos išlaikymą dar daugeliui metų", savo pranešimą užbaigė Algis Kličius.

Šalpos fondo įgaliotinio P. Dikaičio pranešimą perskaitė A. Mylė. Išryškėjo, kad praeitaisiais metais Šalpos fondas turėjo 326 dol. pajamų, o likutis kasoje siekia 58 dol. V. Žižiui pasiūlius, P. Dikaičiui Seimelis išreiškė padėką už rūpestingą darbą šalpos srityje ir ypač už tai, kad Dikaičių šeima prie šalpos prisidėjo ne tik darbu, bet ir lėšomis.

Iš Baltijos stovyklavietės komiteto pirm. B. Niedvaro pranešimo paaiškėjo vis gerėjanti stovyklavietės padėtis. Baltijos finansinė apyskaita NL jau buvo skelbta.

Tautos fondo įgaliotinis A. Kalvaitis nurodė, kad per pastaruosius 2 metus į centrą buvo išsiųsta 570 dol. Diskusijų metu buvo iškelta mintis, kad Tautos fondas, Montrealyje lėšas telkdamas, neturėtų apsiriboti Vasario 16 minėjimo aukomis, bet ieškotų ir kitų būdų.

Seimelio atstovas Baltų federacijoje nurodė, kad lietuvius federacijoje pasikeisdami atstovavo S. Piečaitienė, V. Pėteraitis ir R. E. Maziliauskas. Federacija pradėjo žygius, kad Loyolos kolegijoje būtų įvestas baltiškųjų studijų kursas. Reikalas kolegijos vadovybės palankiai priimtas, dabar svarstomos praktiškos galimybės. Kanados parlamentarinei konstitucijos komisijai federacija įteikė savo memorandumą, kuriame buvo išryškintos baltiečių pažiūros. Komisijos posėdžiuose baltiečių vardu kalbėjo latvė dr. Freibergs. Federacija, be to, planuoja rudenį suruošti bendrą baltiečių balių, kurin būtų pakviesti ir įtakingesni Kanados visuomenės atstovai. Šiuo metu federacija ruošiasi birželinių demonstracijai, kuri Montrealyje įvyks birželio 14 d. Policijos leidimas jau gautas.

Rev. komisijos pirm. P. Klezas perskaitė revizijos komisijos aktus, kuriais, be vienos kitos smulkmenos, jokių nesklandumų ar nepriteklių nerasta. Komisija negalėjo revizuoti pačios Seimelio prezidiumo kasos, nes iždo. Juozas Šiaučiulis šiuo metu serga ligoninėje. Dėl tos pačios priežasties nebuvo patiektas nė iždininko pranešimas. Seimelis įpareigojo sekančios kadencijos rev. komisiją patikrinti ir šių metų prezidiumo kasą.

Rinkimams į Seimelio prezidiumą buvo pasiūlyti 7 kandidatai, kurie visi vienbalsiai buvo išrinkti.

Dr. E. Andrukaitis
832 St. Joseph Blvd. E.
(kampas St. André)
TEL. 522-7236.

Dr. V. Giriūnienė
Dantų gydytoja
5330 L'Assomption Blvd.
Montreal,
Tel.: 255-3536

Dr. A.O. Jaugelienė
Dantų gydytoja
1410 Guy St. pirmas aukštas, 11-12 kambarys
Tel: 932-6662; namų 737-9681.

Dr. J. Mališka
Dantų gydytojas
1440 St. CATHERINE Street W., Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A.S. Popieraitis
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-3275
Suite 215, Montreal 109, Que.

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.
Sun Life Building. Suite 2001.
Tel. 866-1359.

ADVOKATAS
R.J. Išganaitis, BA, BCL
BIEGA, BEAUREGARD, VALADE & IŠGANAITIS
INSURANCE EXCHANGE BUILDING
276 ST. JAMES ST. WEST – SUITE 525 MONTREAL 126.
Tel: 842-1126, namų 674-7038

ADVOKATAS
J.P. MILLER, B.A., B.C.L.
168 Notre Dame Street E., Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

ADVOKATAS
B.K. Schneider, BA, BCL
DORCHESTER TOWERS
555 DORCHESTER BLVD., W.
SUITE 1616
PHONE 871-1224
RES. 486-3361
MONTREAL 128, QUE.

Šeštadienį, gegužės 22 d., Reddy Memorial ligoninėje, Montrealyje, mirė

ANELĖ VASILIAUSKAITĖ,

sulaukusi 65 metus amžiaus.

Velionės gedi sesuo Rudzevičienė Lietuvoje, brolis Bronius Vasys, Cicero, Ill., USA, Aldona Kutka, Welland, Ontario. Velionė 15 metų buvo Aušros Vartų parapijos šeimininkė.

A. Vasiliauskaitė pašarvota J. F. Wilsono laidotuvių įstaigoj, 5784 Verdun Ave., Verdun, Que.

Gedulingos pamaldos už velionės vėlę laikomos Aušros Vartų bažnyčioje trečiadienį, gegužės 26 d., 9 val. ryto.

Laidotuvės įvyks Šv. Kryžiaus kapinėse, Schenectady, N. Y., USA.

Povilui SAVICKUI, buv. TALKOS revizijos komisijos pirmininkui, mirus jo žmonai Onai SAVICKIENEI, reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvo TALKOS
Valdyba, Kredito komitetas ir
Revizijos komisija

Revizijos komisija buvo perrinkta ta pati: pirm. P. Klezas, A. Mylė ir V. Drešeris.

Naujasis KLB Montrealio Seimelio prezidiumas pirmąjame posėdyje pareigomis pasiskirstė taip: pirmininkė Silvija Piečaitienė, vicepirm. organizaciniams reikalams Albertas Norkeliūnas, vicepirm. informacijos reikalams R. E. Maziliauskas, ižd. Juozas Šiaučiulis, sekr. Roma Valinskienė, renginių vadovė Michelina Beniušienė, jaunimo vadovė Daina Kerbelytė. Įgaliotinis kultūros ir švietimo reikalams — Algis Kličius, Tautos fondo įgaliotinis — A. Kalvaitis, Kanados Lietuvių fondo įgaliotinis — Iz. Mališka. Netrukus bus kooptuotas įgaliotinis šalpos reikalams.

SUKAKTINIS
KONCERTAS

Gegužės 15 d. pavakarys buvo beveik vasariškas — šilta ir malonu. Todėl, matyt, nemaža montrealiečių išvyko į savo vasarnamius ar šiaip kur į gamtą. Gintaro jaunimo ansamblio sukaktinin koncertan Verduno gimnazijos salėj tad ir nesusirinko tiek publikos, kiek galėtų ir gal turėtų būti. Vis dėlto daugiau kaip 300 žiūrovų turėjo progą pasigėrėti puikia programa, kurią patiekė Montrealio Gintaras ir Ontario Londono Baltija.

Gintariečiai bene pirmą kartą montrealiečiam pasirodė su nauja programa — ištisine muzikos, dainų, šokių ir dailiojo žodžio pyne. Dėmesį atkreipė ir naujas ansamblio liaudies muzikos instrumentas skrabalai, kuris sudarė ne tik įdomų fonetinį, bet ir vaizdinį įspūdį.

Gintaro pati stiprybė ir įdomybė, be abejo, yra liaudies instrumentų orkestras. Lumzdeliai, skudučiai, įvairios kanklės, rageliai, labanoro dūdos, na, ir skrabalai, įdomiai ir mokoviškai Zigmo Lapino orkestruoti, ansamblio koncertams suteikia ne tik įdomų muzikinį foną, bet ir savarankiškai atliekami atskiri kūriniai išlieka pačiu viso ansamblio stuburkauliu. Tai bene vienintėlis liaudies instrumentų orkestras šiaurinėje Amerikoje ir nenuostabu, kad Gintaras buvo pakviestas groti per ateinančiųjų metų tautinių šokių šventę Chicagoje.

Antrąją koncerto dalį išpildė londoniškių Baltija. D. ir M. Chainauskų vadovaujamas ansamblis jau gerai pažįstamas ne vien tiktai Ontario Londone ar jo artimose apylinkėse. Neapvylė Baltija nė montrealiečių, savo dainomis ir šokiais sukaustydamas žiūrovų dėmesį. Ypač Baltijos tautiniai šokiai pagavo žiūrovus. Pradedant pačia choreografija, baigiant technika ir išpildymu, baltijiečių šokiai buvo puikūs.

Po koncerto dvejerių metų sukakties proga gintariečius pasveikino kūmai — M. Jonynienė, E. Kardelienė ir Pr. Rudinskas, įteikdami ansambliečiams dovanų.

Jaunimo pasilinksminimas vyko AV parapijos salėje.

KRIKŠTYNOS

Gegužės 22 d. AV bažnyčioje buvo pakrikštyta Liana Aldona, Vitolio ir Aldonos Šapokaitės Šipelių duktė.

POSĖDIS

AV par. komiteto posėdis saukiamas birželio 1 d.

LANKĖSI
LONDONIEČIAI

Su Baltijos ansambliu praeitą savaitę Montrealy lankėsi ir ansamblio vadovai D. ir M. Chainauskai, J. ir A. Dragūnevičiai, G. ir E. Petrauskai.

GINTARAS
VĖL GASTROLIUOJA

Gintaro ansamblis praeita savaitgalį gastroliavo Harforde ir Bostone, JAV.

SAMBŪRIO
BALIUS

Montrealio lietuvių Akademinio Sambūrio metinis balius šįmet įvyks spalio 30 d. Chateau Champlain viešbutyje.

PREZIDIUMO
POSĖDIS

KLB Montrealio Seimelio prezidiumo posėdis šaukiamas birželio 1 d., 7,30 val. vak., AV parapijos posėdžių kambaryje.

LIETUVIS
GYDYTOJAS

Nedaug montrealiečių lietuvių žinojo, kad mieste gydytojo praktiką turi nosies, ausų ir gerklės specialistas dr. Gauzė. Jis yra ankstyvesniųjų ateivių sūnus.

PANORAMA

MONIKOS KLUBO
SUSIRINKIMAS

Santa Monikos, Calif., Lietuvių klubo metiniame susirinkime balandžio 16 d., kuriam energingai pirmininkavo Balzeris, o įvairias painavias sumaniai išrišinėjo klubo pirm. Elena Devenienė, buvo perrinkta v-ba, komisijos ir kt. padaliniai. Buvo įsileista ir į diskusijas: kaip pritraukti jaunimą, kurio atstovas Algis Žemaitaitis labai konkrečiai užklausė: "Pasakykite, kuo jūs mus galėtumėte pritraukti?" A. Giedraitis atsakė, kad tokiu magnetu būtų tiktai pramoginiai namai su sale ir scena, kur jaunimas galėtų šokti, dainuoti, vaidinti ir studijuoti. Atsakymas buvo tikęs, ir susirinkimas vienbalsiai nusprendė paskirti trijų turtokratų komisiją, rūpintis tokių namų įsigijimu: Alb. Markevičius, Alf. Giedraitis, J. Kutra.

Ar šios trys galvos prilygs vienai Saliamono ir joms pavyks suvesti vienon idėjon visus tris monikiečių sluoksnius: bendruomeninkus, klubiečius ir neutraliuosius, parodys netolima ateitis.

Namai gi turėtų būti visų lietuvių, kuriuos ateityje iš senimo paveldėtų jaunimas. Tai būtų prasmingas testamentas ateinančioms kartoms.

Omega

VOKIETIJOS
LIETUVIUOSE

• LB Bremeno apyl. valdybon išrinkti: pirm. K. Dikšaitis, ižd. F. Šlenteris, sekr. J. Dikšaitienė.

• Münchene vykusioje tarptautinėje knygos parodoje lietuviškos knygos buvo ypač gražiai ir gausiai pristatytos. Literatūros vakare buvo skaitytos ištraukos iš lietuvių rašytojų kūrybos. Lietuvių literatūrą pristatė dr. J. Grinius.

• LB Stuttgarto apyl. valdybon išrinkti: pirm. Z. Glemžienė, vicepirm. kun. K. Senkus, ižd. E. Lucienė.

ŽEMĖLAPIS NEMOKAMAI

Taip, nemokamai. Tai sieninis Lietuvos žemėlapis, spausdintas keturiomis spalvomis, 24" x 20" formato.

Žemėlapyje sužymėti Lietuvos ežerai ir upės, miškai, miestai, miesteliai ir mažesnės gyvenvietės. Kiekviename lietuvio bute toks žemėlapis yra reikalingas ir būtinas, ypač ten, kur auga jauni lietuviukai — juk jiems ne tik reikalinga, bet ir smalsu smulkiau susipažinti su savo tėvų krašto geografija.

"Nepriklausoma Lietuva" šitą spalvotą Lietuvos žemėlapį nemokamai išsiųs visiems naujiems laikraščio prenumeratoriams arba tiems, kurie suras naują NL prenumeratorių ir atsiųs prenumeratos mokestį.

Vadinasi, nemokamai gauti Lietuvos žemėlapį iš tiesų nėra sunku. Pakanka tik pakalbinti savo kaimyną laikraštį užsiprenumeruoti, atsiųsti prenumeratos mokestį, o mes bematant Jums išsiųsime žemėlapį.

Pasinaudokitė čia spausdinama anketa:

NL administracijai,
Nepriklausoma Lietuva
7722 George Street,
La Salle 690, Que.,
Canada.

Prašau man siuntineti Nepriklausomą Lietuvą šiuo adresu:

_____

_____

_____

Keturių spalvų Lietuvos žemėlapį prašau išsiųsti šiuo adresu:

_____

_____

_____

Pridedu $..... kaip 12 mėnesių prenumeratos mokestį.

Metinė NL prenumerata: Kanadoje $7.50, kitur $8.00.
Remėjo prenumerata $ 12.00.

BELLE
CHRYSLER PLYMOUTH INC.
1400 LABELLE BLVD. LAVAL, QUE.

Alfonsas Scerba

Lietuvis atstovas, per kurį galima įsigyti naują ar naudotą automobilį su garantija iki 5-rių metų.

* * *

VALIANT
DUSTER
BARACUDA
SATELLITE
SIMCA

TEL. 681-1641

P A R D A V I M A S

Parduodamas DLK Vytauto klubo pastatas, 2159-61 St. Catherine Street E. Montreal.
Teirautis: Tel: 522-2353
arba 728-1508

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkoju visiems tiems bičiuliams ir draugams, kurie man surengė ir prisidėjo prie to man iš tikrųjų labai malonaus "išleistuvių" vakaro...
Dabar gi, luomui pasikeitus, deja, nebeturėsiu tiek galimybių taip dažnai ir maloniai bendrauti su Jumis.
Ačiū visiems už dovanas.

Stasys Palaitis

KRONIKA

Senasis ir naujasis Vilnius. Fone Šv. Kotrynos bažnyčia

TARPTAUTINIS SIMPOZIUMAS

Gegužės 21-23 d. Otavoje vyksta tarptautinis simpoziumas, kurį rengia Kanados slavų universitetinis komitetas. Simpoziumo ruošą finansiškai remia Kanados valstybės departamentas.

Šalia kitų gausių paskaitininkų, gegužės 21 d. Tabaret salėje Otavos u-to švietimo fakulteto vicedekanas prof. A. Paplauskas-Ramūnas kalbės tema: "Ekumeninė dimensija Kanados slavų gyvenime".

SPECIALIAI OPERAI

"Lietuvių dienų" balandžio numeris visas yra skirtas Lietuvos valstybinės operos 50 m. sukaktį paminėti.

Gausiai, dalinai retomis nuotraukomis iliustruotas numeris iš tiesų yra puikus sukaktinis leidinys. Spausdinamos ištraukos iš A. Sodeikos atsiminimų, J. Karnavičiaus "Gražinos" operos libreto, kurį sukūrė K. Inčiūra, ištrauka, operos istoriją nušviečiantis J. Žilevičiaus str. ir kt.

PASVEIKO A. GUMBARAGIS

Neseniai atšventęs savo 61 gimtadienį, ilgesnį laiką sirgęs pasveiko Albinas Gumbaragis.

Montevideo mieste gyvenantis A. Gumbaragis yra ilgametis NL skaitytojas ir bendradarbis.

NAUJOS VALDYBOS

Londono, Didž. Britanijoje, veikianti Lietuvių Namų akc. bendrovė praeituosius metus baigė su 1996 svarais (4790 dol.) pelno. Bendrovė pelno neskirsto.. 20 nuoš. akcijų priklauso Didž. Britanijos lietuvių sąjungai, o likusias turi pavieniai lietuviai, kurių dalis yra įsikūrę JAV ir Kanadoje.

Balandžio pabaigoje įvykusiame akcininkų suvažiavime išrinkta nauja valdyba: pirm. J. Vilčinskas, sekr. A. Pranskūnas, P. Mašalaitis, J. Alkis, Z. Juras, S. Nenortas ir V. Zdanavičius.

Didž. Britanijos lietuvių sąjungos susirinkimas taip pat išrinko naują valdybą: pirm. J. Alkį, vicepirm. P. Mašalaitį ir Z. Jurą, sekr. A. Pranskūną, ižd. V. Zdanavičių, S. Nenortą ir J. Vilčinską.

DBLS yra bendrinė organizacija, tarp kurios ir DB Lietuvių Bendruomenės pastaraisiais metais pasireiškė nesutarimai.

TAUTININKŲ SUVAŽIAVIMAS

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos seimas gegužės 29-30 d. šaukiamas Philadelphijoje, JAV.

Be darbo posėdžių, numatyta dr. J. Balio paskaita ir banketas, kurio metu programą išpildys solistė V. Stankienė.

ALTS pirmininku yra T. Binstrubas. Seimo metu bus renkami nauji valdomieji organai.

NIDOS PLANAI

Sekančiais Londono Nidos knygų klubo leidiniais bus Petronėlės Orintaitės apybraižų knyga "Liepalotų medynuose" ir Kazimiero Barėno novelių romanas "Dvidešimt viena Veronika".

Kai kurios novelės apie Veroniką iš būsimosios knygos buvome perspausdinę ir NL.

• Keturi Lietuvoje gaminti dokumentiniai filmai peržiūros metu Maskovje buvo priimti demonstruoti visuose Sovietų Sąjungos kino teatruose.

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. **727-3120** Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:		DŪODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	5.0%	Asmenines	8.5%
Taupomąsias s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.75%
Term. ind. 1 metams	6.25%	Čekių kredito	9.0%
Term. ind. 2 metams	6.75%	Investacines	nuo 9.0% iki 12%
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.	

Kasos valandos: 1465 De Steve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v.

Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

SAVARANKIŠKAS AGENTAS
P. ADAMONIS
Chartered Insurance Broker

Su teise dirbti QUEBEC'O ir ONTARIO provincijose
3907 A Rosemont Blvd., Montreal 408, P.Q. Tel. 722-3545
Sekr. M. Arlauskaitė, tel. 722-3986.

Santaupas į „Litą"

"L I T A S" Moka:

Už einam. s-tas 5%

"Litas" nieko neima už Tamstų išrašytus čekius ir juos kas mėnesį grąžina paštu. Palūkanas prirašo kas trys mėnesiai.

Už taupom. s-tas 6%

Priedu duoda gyvybės apdrauda iki $2,000 santaupų sumos. Palūkanas skaičiuoja mėnesiniai ir prirašo metų gale.

Už termin. indelius:

1 metų 6.¼%
2 metų 6.¾%

Palūkanas prirašo: balandžio 15 ir spalio 15 d.

Pinigų išėmimas nesuvaržytas iš visų sąskaitų.

Palyginkite šias palūkanas su Tamstų dabar gaunamomis palūkanomis kitur ir padarykite reikiamas išvadas.

nepriklausoma lietuva

Nepriklausoma Lietuva is published weekly by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, La Salle 690, P.Q. R.E. Maziliauskas, Editor. F.P. Paukstaitis, Bus. Manager. Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, P.Q.

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos ir leidėjų nuomonei. Rankraščiai taisomi ir trumpinami redakcijos nuožiūra. Neišspausdinti rankraščiai autoriams grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį leidykla ir redakcija neatsako.

Metinė prenumerata Kanadoje $7.50, visur kitur $8.00. Atskiras numeris 25¢. Rėmėjo prenumerata $12.00. Adreso pakeitimas 25¢.

Redakcijos ir administracijos adresas:
7722 GEORGE STREET, LA SALLE 690, P.Q.
Tel. (514) 366 6220